KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ, LAIKRASTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur $3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų $1.50
Apskelbimų kainų klauskit aišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.
THE BEST ADVERTISING MEDIUM
Advertising Rates on Application.
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 43 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | SO. BOSTON, SPALIO-OCTOBER 26 D., 1938 M. | "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | METAI XXXIII

Japonai Paskelbė Savo Planus Kinijai Valdyt

JI TURINTI INEITI FAŠISTŲ SĄJUNGON.

Iš Kantono miesto kiniečiai jau pasitraukė. Ir pasitraukė beveik be mušio, kuomet buvo skelbiama, kad jie tenai sutraukę 100,000 kareivių armiją ir ginsią tą miestą iki paskutinio vyro. Kantonas buvo didžiausis ir moderniškiausis miestas Pietų Kinijoj. Jis turėjo 2,000,000 gyventojų. Toks greitas jo kritimas todėl daug ką nustebino. Kinijoj dabar eina paskalai, kad čia buvęs išdavimas. Sakoma, kad kiniečių generolas, kuriam buvo pavesta tą miestą ginti, pardavęs jį japonams už pinigus. Jis atidavė japonams savo kardą ir pats pas juos nuėjo.

Bet pasitraukdama kiniečių armija Kantono miestą uždegė ir liepsnos beveik visą jį nušlavė nuo žemės veido. Atėję japonai negalėjo ugnies nei užgesinti, nes kiniečiai vandentiekį išsprogdė ir miestas pasiliko be vandens.

Dabar japonai skelbia, kad greitu laiku busiąs paimtas ir Hankau miestas, laikinoji Kinijos sostinė. Tuomet karas busiąs jau kaip ir pabaigtas, nes visi svarbiausi Kinijos miestai bus užimti.

Šį panedėlį japonai jau paskelbė pasauliui ir savo planus, kaip jie ketina užkariautą Kiniją valdyti. Mušiams pasibaigus, Kinijoj busianti pastatyta militarinė japonų okupacija. Šita okupacija tęsis neribotą laiką. Per tą laiką turėsią but išnaikinti Kinijoj visi komunistai ir jų šalininkai. Taip pat turėsianti but išnaikinta visokia agitacija prieš japonus. Kinija turėsianti ineiti į Japonijos-Vokietijos-Italijos sąjungą, kurios vyriausis tikslas yra kova prieš Kominterną ir prieš Sovietų Rusiją.

Įdomių žinių ryšium su Kantono paėmimu pranešama ir iš Washingtono. Čia sakoma, kad japonai senai jau planavę pulti Kantoną, bet neturėję pakankamai jėgų, nes iki šiol jie vis bijoję Sovietų Rusijos ir todėl laikę didelę armiją Mandžurijoj prieš galimą rusų ataką. Bet paskutinėmis dienomis japonai sužinoję, kad generolas Bliucheris, vyriausis Sovietų Rytų armijos vadas, kurio jie daugiausia iki šiol bijoję, esąs jau "išvalytas" ir areštuotas kaip "trockininkas." Sužinoję, kad pavojingiausis jų priešas jau kalėjime, japonai ištraukę dalį savo spėkų iš Mandžurijos ir pavartoję jas kitur. Ačiu tam, Kantonas dabar jau jų rankose.

Kiek tame tiesos, kol kas da sunku pasakyti.

UGNIS SUNAIKINO ALASKOS MIESTĄ.

Washingtone per radiją buvo išgirsta, kad Alaskoje ugnis sunaikino Anchorage miestą.

Už Fašistų Duoną Lojalistai Atsilygino Šilku.

Ispanijos fašistų orlaiviai anądien atskrido viršum Madrido ir numetė kelasdešimts kepalų duonos. Kartu numetė ir plakatų, kuriuose sako: "Jųs badaujat, o pas mus duonos į valias. Taigi atvežėm ir jums užsikąsti." Žinoma, Madrido žmonės fašistų duonos nevalgė, nes manė, kad užnuodyta. Bet kad atsilyginti fašistams už jų "gerą širdį," pereitą sąvaitę lojalistų orlaiviai nulėkė viršum fašistų sostinės Burgos ir numetė keliatą tonų šilkinių pančekų moterims, marškinių vyrams, pirštinių ir kitokių apdarų. Kartu numetė ir plakatų, kuriuose sakoma: "Jųs apdriskę ir nuogi, o mes šilkuose vaikščiojam. Štai, ir jums atvežėm dovanų."

Urugvajuje Atstatoma Demokratinė Tvarka.

Urugvajaus respublikoj, Pietų Amerikoj, iki šiol buvo suvaržyta gyventojų laisvė ir buvęs prezidentas Terra elgėsi kaip diktatorius. Dabar buvo išrinktas naujas prezidentas, Alfredo Baldomir, kuris pareiškė, kad Urugvajuje nuo dabar vėl busianti demokratija ir laisvė visiems. "Mano valdžia yra pereinamoji," jis pasakė. "Iki šiol tulos partijos negalėjo dalyvauti rinkimuose. Bet aš noriu atsteigti laisvę, taip kad visos partijos galėtų veikti legaliai. Ir aš tikiuos, kad sekančiuose rinkimuose jos visos galės dalyvauti. Aš busiu visai neitralus ir žiurėsiu, kad visiems butų garantuota laisvė."

Urugvajus yra nedidelė šalis, turi vos 2,000,000 gyventojų. Vyriausis šalies miestas yra Montevideo, kur yra nemaža ir lietuvių. Lietuviai socialistai tenai leidžia ir savo laikraštį "Bangą."

LENKAI IR VENGRAI GRUMOJA ČEKOSLOVAKIJAI.

Čekoslovakija jau sutiko atiduoti Vengrijai tuos savo pakraščius, kur gyventojų didžiumą sudaro vengrai. Bet Vengrijos fašistai tuo nepatenkinti; jie reikalauja, kad jiems butų atiduoti ir slovakų, ir rusinų apgyventi plotai. Ir jeigu šis reikalavimas nebusiąs šią sąvaitę išpildytas, tai vengrų armija žygiuosianti per Čekoslovakijos sieną. Lenkai irgi padėsią vengrams.

SUDEGĖ VISA ŠEIMYNA.

Winslow's Mills, Me. — Pereito nedėldienio naktį čia sudegė gyvenamas namas, kurio degėsiuose šį panedėlį rasti apdegę trys Prockų šeimynos lavonai, tėvas, motina ir 3 metų vaikas.

Baisi Žmogžudystė Fanatikų Namuose

Vydami "velnią," katalikai užkankino 19 metų merginą

Houghtono miestely, Michigano valstijoj, pereitą nedėldienį francuzas Pichette su savo moteriške užkankino Marianą Doyle, 19 metų amžiaus savo tarnaitę, norėdami "išvyti iš jos velnią." Pichettai abudu karšti katalikai, apsvaigę tikėjimu fanatikai, o jų tarnaitė buvo apsišvietusi mergaitė ir religiniems burtams netikėdavo. Todėl Pichettai nusprendė, kad ji yra "velnio apsėsta" ir reikia "piktą dvasią išvyti," kad išgelbėt merginos dušią. Taigi ir pradėjo ją mušti. Visų pirma Pichettas davė jai prosu į galvą ir pagriebęs už kaklo pradėjo ją smaugti. Kai jis paėmęs už kaklo ją smaugė, tai jo žmona mušė geležine kočerga merginai per galvą.

Užkankinę merginą abudu fanatikai nuėjo pas kunigą ir pasakė, kad išgelbėjo jos dušią. Nuvykusi į jų namus policija rado merginą nebegyvą. Jos galva buvo suskaldyta ir kaklas nulaužtas. Dabar abudu fanatikai yra kaltinami pirmo laipsnio žmogžudyste. Štai, prie ko veda tamsunus tikėjimas.

Atgija Automobilių Fabrikai.

General Motors šaukia prie darbo 35,000 darbininkų.

General Motors korporacijos galva Sloan paskelbė pereitą sąvaitę, kad jo firma imanti prie darbo da 35,000 darbininkų, neskaitant pirmiau priimtų. Kartu jiems pakeliamos ir algos, kurios pereitą pavasarį buvo nukapotos.

Chryslerio automobilių kompanija taipgi ima atgal atleistus darbininkus ir pakelia algas, kurios pereitą kovo mėnesį buvo numuštos.

Fordo bosai sako, kad jų Rouge dirbtuvėse dabartiniu laiku dirba 54,000, kurių nemaža buvo pašaukta į darbą paskutinėmis dienomis.

Detroito žiniomis, automobilių gamyba greitai kilanti. Pereitą sąvaitę buvę pagaminta jau 68,360 naujų automobilių, tai yra apie 18,000 automobilių daugiau, negu buvo padaryta sąvaitę prieš tai.

MASKVOJE NAUJI AREŠTAI.

Iš Maskvos pranešama, kad pereitą sąvaitę tenai buvo areštuoti penki maisto ir kuro kooperatyvo viršininkai ir keliolika darbininkų. Jie vogę ir pardavinėję kurą ir maistą tiems, kas daugiau užmokėdavo, taip kad vargingesnieji sluogsniai negalėję gauti nei malkų, nei bulvių, nei kopustų, nei kitų reikmenų.

SUĖMĖ NETIKRŲ PINIGŲ MEISTRĄ.

New Yorke federalės valdžios agentai suėmė tulą P. Terhorstą, kuris darydavo klišes netikriems pinigams spausdinti. Apskaitoma, kad jo pagamintomis klišėmis buvo atspausdinta $1,000,000 sumai netikrų pinigų.

Čekai Nutraukė Sutartį Su Sovietais.

Kartu uždaryta ir komunistų partija Čekoslovakijoj.

Čekoslovakijos užsienio reikalų ministeris, František Chavkovski, pereitą sąvaitę pasišaukė pas save Sovietų Rusijos atstovą Aleksandrovskį ir pranešėjam, kad Čekoslovakija nematanti reikalo palaikyti toliau savytarpės pagalbos sutartį su Sovietų Rusija. Taip praneša "New York Times" korespondentas iš Prahos.

Tuo pačiu laiku buvo uždaryta komunistų partija Čekoslovakijoj ir sulaikyti jos laikraščiai trijose provincijose: Bohemijoj, Moravijoj ir Silezijoj. Ketvirtoj autonominėj provincijoj, Slovakijoj, komunistų partija buvo jau pirmiau uždrausta. Iš visos Čekoslovakijos, komunistų partija kol kas pasilieka legali tiktai Rusinijoj (Rutenijoj).

Trojanovskis Washingtonan Negrįšiąs.

Sovietų ambasada kelia tenai balių be jo.

Sovietų ambasada Washingtone kelia didelį rautą 7 lapkričio paminėti 21 metų bolševikų revoliucijos sukaktį. Į tą balių esą pakviesta daugiau kaip 1,000 diplomatų ir kitokių svečių. Pirma Washingtono dykaduoniai manė, kad tame baliuje juos priimsiąs ambasadorius Trojanovskis, kuris dabartiniu laiku yra išvykęs Maskvon, bet dabar paaiškėjo, kad baliaus šeimininkas ambasados patarėjas A. Umanskis. Buvęs ambasadorius Trojanovskis į Washingtoną veikiausia jau nebegrįšiąs iš Maskvos. Manoma, kad jisbusiąs paskirtas Litvinovo vieton, kaip užsienio reikalų komisaras.

Prieš Streikierius Pašaukė Kareivius.

Sioux City, Ia. — Jau ketvirta sąvaitę kaip čia streikuoja Swifto skerdyklų 1,000 darbininkų. Pereitą sąvaitę kompanija su vietos policija pradėjo varyti streikierius atgal į darbą. Streikieriai tam pasipriešino, apvertė policijos automobilį ir išdaužė dirbtuvės langus. Valstijos gubernatorius tuojaus atsiuntė 300 milicininkų su kulkasvaidžiais.

ANGLAI PASIRYŽĘ SUTRIUŠKINTI ARABŲ SUKILIMĄ.

Iš Jeruzalės pranešama, kad anglai tvirtai nusistatę sutriuškinti arabų sukilimą Palestinoj. Pereitą sąvaitę anglų kariuomenė su tankais užėmė senąjį Jeruzalės miestą, kur arabai buvo įsidrutinę, o nuo 1 lapkričio anglai ketina užimti visus Palestinos kelius, kad suparaližiuot arabų judėjimą ir susisiekimą.

NUŠOVĖ BUVUSĮ CAPONĖS SĖBRĄ.

Pereitą sąvaitę Chicagoj buvo nušautas prie savo namų Bert Delaney, buvęs Caponės gengės sėbras. Manoma, kad jį nudėjo buvę jo konkurentai.

Popiežius Smerkia Nacių Smurtą.

Bet jis tylėjo, kuomet jo bernai Vienoj šaudė darbininkus.

Popiežius plačiai atidarė savo burną ir sušuko 3 kartus: "Melas! melas! melas!" Tokiais žodžiais jis pradėjo savo prakalbą į susirinkusius pas jį katalikų profesorius pereitą sąvaitę. "Melas" esąs tas nacių kaltinimas, buk jo kunigai ir vyskupai Austrijoj kišasi į politiką. Iškoloiojęs protestoniškus fašistus melagiais, jis juos pasmerkė, kam jie persekioja jo kunigus Austrijoj. Ypač jis piktinosi, kad Vienoje tie fašistai išdaužė kardinolui Iniceriui langus.

Bet kuomet popiežiaus palaiminti klerikališkai fašistai su Dollfussu priešaky iš armotų griovė darbininkų namus, tai "šventas tėvas" tylėjo kaip siena. Jisai netik nepasmarkė savo bernų, bet jų vadui Dollfussui dar medalį prisiuntė, kuomet Vienoje buvo išskersta darbininkų valdžia.

Hitlerio fašistai da neparodė Austrijos katalikams nei dešimtos dalies to žiaurumo, kokiu popiežiaus fašistai žudė Austrijos darbininkus 1934 metais.

Republic Steel Korporacija Nepasiduoda

Jai buvo įsakyta priimti atgal 5,000 išmestų darbininkų.

Federalinė Darbo Santikių taryba buvo įsakiusi, kad Republic Steel korporacija priimtų atgal į darbą 5,000 darbininkų, kuriuos ji 1937 metų gegužės mėnesį išmetė iš savo fabrikų Ohio valstijoj dėl streiko. Jeigu ji nepriims jų tuojaus į darbą, tai ji turės užmokėti jiems algą nuo tos dienos, kaip jie buvo išmesti iš darbo. Plieno korporacija šitam Tarybos nutarimui nepasiduoda ir skundžia jį federaliniam apygardos teismui kaip "priešingą konstitucijai."

SIKORA CHICAGOJ IŠTEISINTAS.

Chicagos lenkas, Rudolfas Sikora, nušovė senbernį Solomoną, kuris paviliojo jo žmoną. Teisme jis aiškinosi šovęs jį norėdamas "išgelbėt jos dušią," kurią tas senbernis traukęs "į peklą." Ir prisaikintųjų suolas Sikorą išteisino.

BUFFALOJ NUTEISĖ 5 POLICININKUS.

Buffalo, N. Y.—Kovai su ištvirkimo namais čia buvo sudarytas tam tikras policijos biuras. Bet dabar paaiškėjo, kad tas biuras pats susidėjo su nedorybių raketieriais ir saugojo juos nuo įstatymų. Pereitą sąvaitę penki policininkai, jų tarpe ir detektivų biuro viršininkas, buvo nuteisti užtai kalėjiman.

UŽSIMUŠĖ SOVIETŲ LAKUNAS.

Maskvos žiniomis, pereitą sąvaitę užsimušė Aleksandras Briandinskis, vienas žymiausių Sovietų Rusijos lakunų.

Pradėjo Veikti Algų ir Darbo Valandų Įstatymas

APIE 750,000 DARBININKŲ UŽDIRBS DAUGIAU.

Bet tulos pramonės sakosi negalinčios mokėti po $2 į dieną ir jau apie 80,000 žmonių atleido.

Nuo šios sąvaitės pradžios Jungtinėse Valstijose pradėjo veikti vadinamas Algų ir Darbo Valandų Įstatymas, kuris paliečia tukstančius darbininkų.

Bet šis įstatymas yra taikomas tiktai tarpvalstinei (interstate) pramonei, tai yra tokiai pramonei, kuri daro biznį keliose valstijose. Šitokioj pramonėj darbininkams turi but mokama nemažiau kaip 25 centai per valandą ir jie gali dirbti tik 44 valandas per sąvaitę. Jeigu yra butinas reikalas dirbti ilgiau, tai už viršlaikį turi but mokama pusantros algos.

Šitoks algos minimumas nustatomas tik vieniems metams, butent, iki 1939 metų 24 spalių dienos. Po to algų minimumas pakįla iki 30 centų per valandą ir bus toks per 6 metus. Po 6 metų turės but mokama jau 40 centų per valandą.

Darbo valandos taipgi bus laipsniškai mažinamos. Pirmais metais valandų maksimumas bus 44 valandos per sąvaitę; antrais metais bus 42 valandos, o paskui — 40 valandų.

Šitas įstatymas tačiau neliečia farmerių darbo ir sezoninių darbų; jis nėra taipgi taikomas jurininkams, amatų mokiniams, profesionalams ir viršininkams.

Šis įstatymas yra panašus buvusiai NRA aktui, skirtumas tik tas, kad NRA reguliavo ir pramonę, o šis įstatymas į pačią pramonę nesikiša, o reguliuoja tik darbininkų algas ir darbo laiką.

NRA įstatymui vykinti buvo skirtas gen. Johnsonas, o šito įstatymo administratorium yra pastatytas Elmer F. Andrews, buvęs New Yorko valstijoj pramonės komisijonierius.

Andrews užtikrino pramonės vadus, kad jis jų nepersekiosiąs. Šito įstatymo tikslas esąs apsaugot doresnius biznierius nuo tokių konkurentų, kurie kapoja darbininkų algas ir pigiai pagaminamais produktais daro padoresniems biznieriams konkurenciją.

Prieš šitą įstatymą, kai jis pernai buvo svarstomas Kongrese, daugiausia priešinosi pietinės valstijos, kurios naudojasi pigiais darbininkais. Ir todėl šią sąvaitę, kai šitas įstatymas inėjo galion, kai kurie bizniai tose valstijose jau užsidarė. Pavyzdžiui, riešutų lukštenimo pramonė paleido savo darbininkus, nes ji negalinti jiems po $2 už 8 valandų dieną mokėti. Iki šiol jos darbininkai dirbdavo po 10 valandų į dieną ir negaudavo daugiau kaip 10 centų į valandą.

Telegrafo kompanija New Yorke taipgi paskelbė paleisianti apie 1,000 bernių, kurie išnešiodavo telegramas, nes ir ji negalinti mokėti jiems po 25 centus į valandą. Dabar ji nemoka jiems nei po 10 centų į valandą.

Bendrai, Andrews sako, kad šią sąvaitę įvairios firmos paleidusios apie 80,000 žmonių, pareikšdamos, kad jos negalinčios mokėti savo darbininkams po $2 už 8 valandų darbo dieną, kaip reikalauja naujas įstatymas. San Antonio mieste, Texų valstijoj, rubų fabrikantai paleido apie 3,000 siuvėjų, kurie pirma dirbo už pusdykį. Uždarė tenai taipgi kelios medžio dirbtuvės ir kelios audeklinės.

Amerikos Darbo Federacija praneša, kad ji jau įsteigusi 520-ty miestų komitetus, kurie žiurės, kad darbdaviai pildytų naują įstatymą.

Tą patį daro ir CIO.

Andrews sako, kad pradėjus veikti algų ir valandų įstatymui, apie 750,000 darbininkų algos turės pakilti, o trumpesnėm valandom pasinaudos apie 1,500,000 darbininkų.

Nutarė Iškelt "Tėvynę" Pennsylvanijon.

Vietą turės nubalsuoti patys SLA. nariai.

Iš SLA. prezidento Bagočiaus mums teko patirti, kad SLA. Pildomoji Taryba pereitą sąvaitę savo posėdy New Yorke nutarė iškelti Susivienijimo centrą ir "Tėvynę" iš New Yorko į Pennsylvanijos valstiją, taip kaip reikalauja SLA. čarteris.

Vietų esą numatoma keliatas, pavyzdžiui, Philadelphija, Scrantonas, Shenandoah, Pittsburghas ir keliatas kitų. Kurį iš tų miestų pasirinkti, tai turės nubalsuoti pačios SLA. kuopos. Balsavimas bus gal da šį rudenį.

Da 9,250,000 Bedarbių Amerikoje.

Washingtono valdžios žiniomis, dabartiniu laiku Jungtinėse Valstijose yra 9,250,000 bedarbių. Biržėlio mėnesy bedarbių buvo da 10,250,000, bet nuo to laiko jau 1,000,000 bedarbių gavo darbo.

Didžiausis nedarbas buvo 1933 metų pavasarį, kuomet bedarbių skaičius buvo pasiekęs 14,000,000. No tuo laiko šita skaitlinė pradėjo eiti mažyn ir pereitą vasarą buvo jau nukritus iki 6,000,000. Prasidėjęs pereitą rudenį nedarbas vėl padidino bedarbių skaičių. Šiuo laiku pramonė vėl atgija ir manoma, kad ateinantį metą darbai eis labai gerai.

NEW MEXICOJ AREŠTUOTA 73 POLITIKIERIAI.

New Mexicos valstijoj pereitą sąvaitę federalinis grand jury išleido varantus areštuoti 73 politikierius už suktybes ir vogimą WPA bedarbiams skiriamų pinigų.

APŽVALGA

POLICIJA, ŠNIPAI IR KUNIGAI BAIGIA ESTI LIETUVĄ.

Musiškių atžagareivių spauda labai protestavo, kam "Tėvynė" ir "Keleivis" išspausdino Tamo Mato pranešimą apie Lietuvą. Sugrįžęs iš Lietuvos drg. Matas pareiškė, kad Lietuvoje gerai gyvena tik valdininkai, karininkai ir kunigai, o liaudis kenčia didelį vargą.

Dabar sugrįžo iš Lietuvos kitas amerikietis, J. Balčiunas, kuris su Tamu Matu visai nesimatė, tačiaus sako lygiai tą patį, ką ir Matas sakė.

Štai Balčiuno įspudžiai, kaip juos paduoda ta pati "Tėvynė:"

"Lietuvos ukininkas, skriaudžiamas ir baudžiamas, šian dien gyvena be jokios vilties. Jis net ir karo laukia, kaip kokio išganymo. Sako, per karą vis kas nors gal atsimainys.

"Už savo javus ukininkas taip mažai gauna, kad javus pardavęs nežino ką su pinigais daryti. Pasipirkti savo ukiui reikmenų iš tų pinigų negali, tai tuos pinigus čia pat mugėje ir prageria. Girtuokliavimas Lietuvoje plinta iš nusiminimo — eina didyn ir didyn.

"Ukininkų bakužės baigia griuti. Naujų namų jie statytis neturi iš ko. Namams statytis valdžia jiems paskolų neduoda. Tam tikslui paskolas gauna tik tie, kurie tarnauja valdžiai. Jeigu Lietuvoj pamatai pastatytą naują namą, tai gali but tikras, kad tas namas priklauso karininkui, policijos viršininkui, inspektoriui, girininkui ar kokiam kitam valdininkui."

Toliau Balčiunas sako, kad didžiausia Lietuvos žmonių nelaimė, tai policija, šnipai ir kunigai. Girdi:

"Jeigu ukininkas atvažiuoja į turgų nepakaustytu arkliu, tai policininkas tuoj reikalauja 5 litų baudos. Jeigu ukininkas 'sukvailioja' ir pasipriešina, tai policininkas veda jį pas teisėją, o teisėjas tuoj paskiria jam dvigubai ir trigubai didesnę baudą. Jeigu arklys pakaustytas, tai policininkas randa kitų priežasčių, už kurias irgi po 5 litus baudos reikia mokėti, o butent už nuplyšusį pakinktą, už šenas kamanas, už blogą pažabojimą ir tt.

"Policija ir šnipai ėda visą Lietuvą. Prie to prisideda ir kunigai, kurie remia valdžią. Lietuvos miesteliuose teko matyti tokį vaizdą: trys dideli policininkai su ištrauktom šoblėm veda viduriu gatvės mažutį žmogelį surakintą lenciugais, ir visi žmonės žino, kad tai ne žmogžudys, kad tai tik žmogelis, kuris pasipriešino Lietuvos valdžiai."

Na, tai ką dabar pasakys tie, kurie koliojo Tamą Matą?

"VIENYBĖ" BALTINA SMETONOS REŽIMĄ.

17-tos spalių dienos "Vienybė" privarė pilną savo puslapį norėdama įrodyt, buk "Keleivis" neteisingai aprašęs p. Strumskio įspudžius iš Lietuvos. Tulas J. Kaulaičia sakosi buvęs pas p. Strumskį pasiteirauti, ar ištikrųjų jis taip apie Lietuvą sakęs, kaip 38-tamę "Keleivio" numery buvo rašyta, ir štai ką jis patyręs:

"Jis (Strumskis) man priminė, kad iš jo pasikalbėjimo Keleivis parašęs tik vieną medalio pusę, nes jis kalbėdamas pasakęs, kad Lietuvoje yra kai ko taisytina."

Taigi ir "Vienynbės" korespondentui p. Strumskis pasakė, jog Lietuvoje yra "kai ko taisytina."

Na, tai kam dėl to reikėjo pripeckoti beveik visą "Vienybės" puslapį ir vis tvirtinti, kad "Keleivio" redaktoriaus "pučiamuose burbuluose" nėra teisybės?

"Keleivis" prie p. Strumskio įspudžių nepridėjo nieko. Kad darbininkų uždarbiai Lietuvoje ubagiški, o pragyvenimas brangus; kad valdininkai pasiputę, bet nedaug išmano; kad net vidaus reikalų ministerijoj niekas negalėjo pasakyti, kur reikia kreiptis dėl lengvatų turistams—tai vis p. Strumskio pasakyti žodžiai, o ne "Keleivio" redaktoriaus "pučiami burbulai."

Na, tai ko gi fašistų laikraštis nori iš mųs? Ko jis pyksta, kad mes parašom apie fašistų diktaturą teisybę?

Jis sako, kad tai esanti "viena medalio pusė." Jis norėtų, kad mes apie blogają pusę nekalbėtume, o girtume tik gerają pusę.

Bet žmonės pakorė čigoną ne užtai, kad jis bažnyčioj karštai meldėsi, o užtai, kad išėjęs iš bažnyčios kumelę pavogė.

Kiekvienas vagis, be blogų savo pusių, gali turėti ir gerų ypatybių; bet kai jis patenka į teismą, tai tenai kalbama tik apie jo nusikalstamus darbus.

Pagaliau ir ta pati Smetonos valdžia nežiuri, kad socialdemokratai yra galvas guldę už Lietuvos laisvę. Ji uždarė jų organizacijas, užgiaužė laikraščius ir šimtus vyrų laiko sugrudus į kalėjimus vien dėl to, kad jai nepatinka jų nusistatymas. Apie gerus jų darbus, apie jų nuopelnus tautai ji nenori nei girdėt.

Tai kodėl "Vienybės" fašistai reikalauja, kad apie tai, kas Lietuvoje yra bloga ir taisytina, mes tylėtume, o kalbėtume tik apie tai, kas yra gera?

Išmintingi žmonės taip nedaro. Jie ne slepia kas bloga, bet kovoja su tuo.

ANGLIJOS SOSTINĖ BUSIANTI KANADOJ.

Roger W. Babson, žinomas kapitalistinio ukio specialistas ir finansinių raportų leidėjas, buvo šiomis dienomis nuvykęs Europon, norėdamas įsitikinti, kiek yra pamatuoti gandai apie karo pavojų Europoje. Ir iš to, ką jisai tenai matė, jisai dabar daro išvadą, jog—

"Galės ateiti ta diena, kuomet Britų Imperijos sostinė bus ne Londonas, bet kuris nors miestas Kanadoje."

Lyg ir patvirtinimui šitos Babsono nuomonės, ateinančią vasarą į Kanadą žada atvažiuoti Anglijos karalius su savo žmona. Jiedu viešėsią tenai apie 3 sąvaites.

Tai yra pirmutinis toks atsitikimas istorijoj. Iki šiol Anglijos karalius da nėra buvęs nei vienoj dominijoj.

Žinoma, tai da nereiškia, kad jis atvažiuoja čionai jieškoti patogesnės vietos savo sostui. Bet kad Londonas nėra saugi vieta Anglijos sostinei, tai pasidarė labai aišku mėnuo atgal, kuomet Chamberlainas net du kartu skrido pas Hitlerį ir beveik atsiklaupęs prieš jį maldavo, kad neskelbtų karo. Anglai žino, kad kilus karui, jų Londonas butų subombarduotas. Todėl Babsonas ir sako, jog gali ateiti ta diena, kada Britų Imperijos sostinė turės but perkelta Kanadon, kur vokiečių orlaiviai negalės jos pasiekti.

Šiaip ar taip, Anglijos išganymas yra Kanadoj, sako Babsonas. Ateity Kanada busianti Anglijai netiktai duonos aruodas, bet ir žaliavos šaltinis, ir ginklų gamybos centras.

Kanada yra didelis kraštas. Jos žemės plotas yra didesnis, negu Jungtinių Valstijų plotas. O gyventojų Kanada šiandien turi tik dešimtą dalį to, ką turi Jungtinės Valstijos. Taigi Kanadoj yra labai daug erdvės ir čia esanti patogiausia vieta Britų Imperijos centrui.

SAKO, RUSIJAI GRĘSIA DIDELIS FAŠIZMO PAVOJUS.

Šitokios nuomonės yra William E. Dodd, buvęs šios šalies ambasadorius Berlyne. Jis yra didelis fašizmo priešas ir jo santikiai su nacių diktatura buvo labai įtempti. Dabar jis yra Jungtinėse Valstijose ir pereitą sąvaitę Bostone jis pasakė prakalbą apie fašizmo pavojų pasaulio taikai. Pavojus yra didelis, jis sako, tačiau nesunku butų jį prašalinti, jeigu Anglija, Francuzija ir Amerika sudarytų bendrą demokratijos frontą prieš fašizmą.

Jeigu demokratinės valstybės galėjo susivienyti ir neleisti kaizeriui aneksuoti Padunojos valstybių, tai kodėl jos negalėtų taip pat susivienyti prieš Hitlerį? Kodėl jos turėtų duoti jam daugiau da, negu kaizeris norėjo? — kluasia buvęs ambasadorius.

Fašistinės valstybės laikosi išvien, sako Dodd, o demokratinės šalys netik kad nekovoja prieš jas, bet dar padeda joms. Pavyzdžiui, Jungtinės Valstijos savo ginklais ir maistu padeda Japonijai vesti karą prieš Kiniją. O jeigu Amerikai padedant Japonija užkariaus Kiniją, tai tada Japonija su Vokietija ir Italija galės pradėti karą prieš Sovietų Rusiją ir ją užimti. Diktatoriai tada turės po savim 800,000,000 žmonių, ir tada jau demokratija negalės prieš juos atsilaikyti.

Taigi, kol demokratinės valstybės dar vadovauja civilizuotam pasauliui, jos turėtų sudaryti prieš Hitlerį ir Mussolinį stiprų frontą, sako Dodd. Tuomet išliktų gyva ir nelaiminga Ispanija ir nesufašistėtų Pietų Amerika.

"Bet jeigu iki 1940 ar 1942 metų tas nebus padaryta, tai mes galėsim susilaukti tokio pasaulio, kur žmogus galės vartoti savo liežuvį tiktai valgant—kalbėt jam bus uždrausta," sako Dodd.

Anglų Tankai Daro Tvarką "Šventoj Žemėj."

Čia vaizdelis iš Haifos miesto, Palestinos. Miesto rinkoj arabai bombomis užmušė apie 50 žmonių ir apie 100 sužeidė. Po to atvyko anglų armijos tankai tvarkos daryti.

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMAI.

Generalinio Konsulato New Yorke pranešimu, 14 lapkričio Lietuvoje busią prezidento rinkimai. Bet jį rinks ne patys žmonės, o tik 128 "tautos atstovai," kurie busią renkami 4 lapkričio.

Tokie rinkimai, tai ne tikri rinkimai, bet akių dumimas.

Kokie gali but rinkimai tenai, kur visos politinės partijos yra uždarytos ir negali savo kandidatų pastatyti? Kandidatas bus tik vienas Smetona ir tik už jį bus balsuojama. Taigi "amžino prezidento" vieta jam jau iš kalno užtikrinta.

Jeigu Lietuvos prezidentą šį rudenį rinktų pati tauta, tai Smetona butų iššluotas laukan su visais savo baldais.

GEN. SIROVY IR KOMUNISTAI.

Gen. Sirovy yra dabartinės Čekoslovakijos valdžios galva. Kas jis per vienas? "Naujienų" korespondentas Lietuvoje paduoda apie jo praeitį šitokių smulkmenų:

"Štai Sirovys, dabartinis čekų vyriausybės vadas. Buvo laikai, kada rusų komunistai ant jo šunis karstė, jį šmeižte šmeižė, nes šitas vyras buvo vienas iš čekų legionierių rusų žemėje organizatorių, kuris sudaręs čekų legijonus per Sibirą veržėsi į Čekoslovakiją, pakeliui organizuodamas rusų reakcines vyriausybes, ir jis veik visą tuo laiku buvusį rusų auksą išsivežė į Čekoslovakiją. Rusų komunistai jam tik prakeikimus siuntė, o dabar jį Maskva garbina kaipo čekų tautos didvyrį!"

Bet pereitą sąvaitę radio pranešė, kad gen. Sirovy jau uždaręs Čekoslovakijos komunistų partiją ir uždraudęs spausdinti buvusį tos partijos organą.

Gali but, kad tai buvo padaryta pataikaujant Hitleriui; bet, iš kitos pusės, kaip tas galės patikti Maskvai?

IR "NAUJOJI GADYNĖ" PASKELBĖ VAJŲ.

Pereitam "Keleivio" numery rašėm, kad "Laisvė" pradėjo vajų naujiems skaitytojams gauti. Dabar tokį pat vajų paskelbė ir "Naujoji Gadynė." Jos direktorių valdyba praneša, kad nesenai buvo nupirktas presas laikraščiui spausdinti ir liko da keli šimtai dolerių skolos; taigi reikia pinigų ir todėl valdyba ragina savo skaitytojus užsimokėti prenumeratą ir jieškoti naujų skaitytojų.

Chicagos "Vilnis" taip pat skelbia vajų.

Lietuvių laikraščiams kas metai darosi vis sunkesnis gyvenimas Amerikoje.

NEŽINO, KAS YRA LIETUVIS FAŠISTAS.

"Vienybės" Vyt. Širvydas apsimeta durnelium ir sako, kad tarp lietuvių jisai nerandąs fašistų. Jis žinąs, kaip išrodo lietuvis vėpla ar kerėpla, bet nežinąs, kaip išrodo lietuvis fašistas.

Patartume jam pasižiurėti į veidrodį, o tenai jis pamatys tikrą lietuvio fašisto fizionomiją.

Kas gi ištikrųjų yra fašistas?

Visų pirma jis yra karštas patriotas. Iš to patriotizmo pas jį kįla neapykanta prieš žydus ir kitas tautas. O kadangi demokratija pripažįsta visoms tautoms lygybę, tai fašistas puola ir demokratiją.

Toliau, fašistas yra smurtininkas, šarvuotos kumščios šalininkas. Todėl jis priešingas ir parlamentarizmui. Jis garbina tik "tautos vadą," "autoritetą."

Šitokį nusistatymą visuomet skelbia ir "Vienybės" Širvydas. Taigi ir jis yra fašistas.

ĮKURTA 12 LAISVAMANIŲ KUOPŲ.

"Keleivy" nesenai buvo paskelbtas laisvamanių prakalbų maršrutas. Kalbėtojas buvo Jagminas. Dabar skaitom "Vilny," kad—

"Drg. H. Jagminas jau sugryžo iš kelionės laisvamanybės reikalais, kuris užsitęsė visą mėnesį. Sutverta 12 laisvamaniškų kuopų."

Tai geros pasekmės!

CHICAGOJ SUŽEISTAS JUOZAS TYSLIAVA.

Chicagos "Vilnis" praneša šitokią žinią:

"Juozui Tysliavai važiuojant su p. Justina Urbikiene, į Urbikienės karą smogė trokas ir sužeidė juodu. Tysliava, sako, nugabentas į šv. Kryžiaus ligoninę ant 69th ir California ave.

"Kiek laiko atgal Tysliava iškritęs iš gatvėkario ir koją palaužęs. Dabar dar blogiau."

Išrodo, kad Chicagoj pavojinga gyventi. Adv. Bagočius su savo žmona tenai irgi buvo sunkiai sužeisti automobilių katastrofoj.

SUSISIEKIMAS TARP LENKIJOS IR LIETUVOS KOL KAS DA NEŽYMUS.

Kadangi santikiai tarp Lietuvos ir Lenkijos yra užmegsti tiktai valdiški ir dar Lietuvą įžeidžiančiomis aplinkybėmis, tai tarp abiejų tautų sudaryti nuoširdžius ryšius yra labai sunku. Nors atidarytas tarp Lietuvos ir Lenkijos pašto, telegrafo, telefono, geležinkelių ir orinis susisiekimas, bet tuo susisiekimu dabar dar labai silpnai naudojamasi. Tsb.

Koroliui Kautskiui Mirus.

Pereitą sąvaitę Amsterdamo mieste, Olandijoj, mirė 84 metų amžiaus susilaukęs Karolis Kautskis, buvęs artimas Markso ir Engelso draugas ir žymiausis po jų socializmo teorijos aiškintojas.

Kautskis buvo gimęs Prahoj, dabartinėj Čekoslovakijos sostinėj. Jo tėvas buvo, rodos, šlavų kilmės, o motina—vokietė.

Karolis jau nuo pat jaunų savo dienų pasižymėjo nepaprastais gabumais rašyt visuomeniniais klausimais. Ir jis yra parašęs labai daug knygų.

Kai po didžiojo karo Vokietijoj kilo revoliucija ir kaizerio valdžia buvo nuversta, tai Karolis Kautskis gavo progos peržiurėti buvusios kaizerinės užsienio reikalų ministerijos archyvus, kur jis surado labai įdomių dokumentų. Tais dokumentais pasiremdamas, jisai parašė keturių tomų veikalą ir ištraukomis iš paties kaizerio raštų parodė, kad pasaulinį karą sukėlė ne kas kitas, bet pats kaizeris su savo junkeriais. Šitas Kautskio veikalas tuomet sukėlė didžiausią pasauly sensaciją.

Kaip gilus socialdemokratas, Karolis Kautskis visuomet stojo už demokratiją ir griežtai priešingas buvo diktaturai. Todėl jis pasmerkė ir Rusijos komunistus, kuomet jie išvaikė steigiamąjį suvažiavimą ir paskelbė proletariato diktatūrą. Dėl to tarp Kautskio ir Lenino kilo aštri polemika. Nors Leninas parašė ir knygą aiškindamas savo pozicijos teisingumą, o Kautskio klaidingumą, vis dėl to jis Kautskio neįtikino ir kiekvienas pasiliko prie savo nuomonės.

Bet karą laimėjusios demokratinės valstybės pradėjo labai sunkiai Vokietiją bausti. Kaizeris, kuris sukėlė karą, buvo jau pabėgęs. Bausmių naštą teko nešti Vokietijos liaudžiai. Tuo pasinaudojo nacionalistai ir pradėjo spaudžiamus vokiečius kurstyt prieš demokratiją. Taip iškilo nacizmas, kurio priešaky buvo pastatytas reakcininkų gramofonas Hitleris. Laimėję rinkimus ir paėmę į savo rankas valdžią, nacionalistai (naciai) visą savo pagiežą nukreipė prieš socialdemokratus. Išardė jų vadovaujamas darbininkų unijas, užgrobė tų unijų iždus, pradėjo deginti sales, knygynus ir areštuoti žymesnius socialdemokratų vadus. Daugeliui jų teko bėgti užsienin. Tų tarpe buvo ir Karolis Kautskis. Jisai apsigyveno Austrijoj. Bet kai Vokietijos naciai pagrobė ir Austriją į savo rankas, Kautskis persikėlė Olandijon. Austrijoj liko didelis jo knygynas, kurį naciški vandalai sunaikino.

Karolis Kautskis mirė. Bet jo vardas ir atlikti jo darbai jau įrašyti žmonijos progreso istorijon ir jokie vandalai to neištrins.

Brooklyno 'Vienybė' Vėl Apsimelavo.

Ji paskelbė, buk D-ras Stanislovaitis rezignavęs iš SLA. Pildomos Tarybos.

Pereitą sąvaitę Brooklyno fašistų "Vienybė" paskelbė da vieną melą apie SLA. Ji pranešė spalių 19 dienos laidoje kaip **"extra"** žinią, o ištikrųjų extra melą, buk D-ras Stanislovaitis rezignavęs iš SLA. Pildomos Tarybos. Rezignavęs dėl to, kad negalėjęs pakęsti kai kurių viršininkų "akiplėšiškumo" ir "bendro fronto politikos Susivienijime."

Ir parašęs šitą melą Vitaitis da priduria, buk šitą "žinią" jam pranešęs telegrama "labai ištikimas asmuo."

Ištikrųjų gi niekas tokios telegramos Vitaičiui nėra siuntęs ir jis jos visai neturi.

Šią sąvaitę iš Pildomos Tarybos posėdžio sugryžo Bostonan SLA. prezidentas Bagočius ir "Keleivio" redakcija tuojaus pradėjo teirautis, kas tenai pasidarė, kad "Vienybė" skelbia D-rą Stanislovaitį rezignavus. Bagočius nusijuokė ir sako:

"D-ras Stanislovaitis da nebuvo prisaikintas kaip Pildomos Tarybos narys, todėl turėjo atvykti į šį Tarybos posėdį priesaiką priimti. Bet negalėdamas pirmą dieną į posėdį atvykti, jis mušė mums telegramą atvyksiąs vėliau. Ir vėliau jis atvyko. Kai 'Vienybė' spausdino savo pranešimą apie jo 'rezignaciją,' tai jis buvo Tarybos posėdy ir ėmė priesaiką."

Tai ve, kokiomis "žiniomis" ponas Vitaitis maitina "Vienybės" skaitytojus.

MICHIGANE 8 COLIAI SNIEGO.

Šiaurės Wisconsine ir Michigane pereitos sąvaitės pabaigoje pasirodė tikra žiema. Apie Ispemingą, Mich., sniego prisnigo 8 colius. Žiemiškas oras buvo jaučiamas ir kitose vietose apie Didžiuosius Ežerus.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Ką reiškia "Gestapo?"

Vokietijos žvalgyba yra vadinama **Gestapo** vardu. Ką tas žodis, Gestapo, reiškia?

Tas žodis reiškia tris žodžius: Geheime Staats Polizei. Lietuviškai tas reiškia: Slaptoji Valstibės Policija.

Naziai ar naciai?

Kodėl Vokietijos fašistai yra vadinami "naziais" ir "naciais?" Ką tai reiškia ir kuris pavadinimas yra tikslesnis: naziai, ar naciai?

Nazi reiškia: Nazionalsozialisten. Lietuviškai — tautiniai socialistai. Vokietijos fašistai pasisavino gražų ir reikšmingą socialistų vardą dėl to, kad lengviau galėtų patraukti prie savęs darbininkų minias. Nazi yra tik sutrumpinta to pavadinimo forma.

Dabar klausimas, kaip šitą žodį geriau rašyt lietuviškai: **naziai,** ar **naciai?** Atsakymas: lietuviškai reikia rašyt **naciai,** nes ir patys vokiečiai taip jį taria. Raidė Z vokiečių rašyboj vadinasi ne **zet,** bet **cet,** ir visuomet turi but tariama taip kaip lietuviška C.

Munich ar Miunchenas?

Kodėl vieni lietuvių laikraščiai Bavarijos sostinę vadina **Munich,** o kiti—**Miunchenas?** Kuri forma tikslesnė?

Lietuvių laikraščiai, kurie rašo Munich, seka anglų spaudą. Bet patys vokiečiai taip nerašo. Jie rašo Muenchen ir ištaria Miunchen. Taigi tiksliau yra rašyti Miunchenas. Tai yra vokiškas pavadinimas, tik su lietuviška galune. Lietuviška galunė butinai reikalinga, kad galėtume tą vardą linksniuoti, pavyzdžiui: Miunchenas, Miunheną, Miunchenui, Miunchene ir tt.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

IR MANO ŽODIS KASLINK J. BUIVYDO PAREIŠKIMO.

"Keleivio" num. 39 šių metų tilpo ilgas J. Buivydo pareiškimas dėl jo pašalinimo iš Komunistų partijos.

Perskaičius tą rašinį gaunasi įspudis, kad J. Buivydo išskyrimui iš komunistų eilių svarbiausiai pasitarnavo jo "labai geras veikimas" Am. Lietuvių Kongreso Brooklyno skyriuje, nes Centro Biuras su A. Bimba priešakyje pamatę, kad tas darbas eina labai pasekmingai ir duoda daugiau naudos socialistams, o ne komunistams ir tt.

Turiu pasakyti, kad tokis J. Buivydo dalykų aiškinimas visai neatatinka tiesai ir parodo jo norą griauti Amerikos Lietuvių Kongresą.

Aš, kaip buvęs A. L. Kongreso New Jersey valstijos skyriaus komitete nuo pat jo susiorganizavimo iki po Buivydo rezignavimo iš Brooklyno skyriaus, galiu pasakyti, kad N. J. skyrius nėra gavęs jokių intrukcijų, jokių patvarkymų iš Centro Biuro bei Bimbos. Ar mes veikėme gerai, ar prastai, mes, komitetas, už savo darbus atsakėme tik prieš tas draugijas, kurios buvo prisidėjusios prie to skyriaus.

Toliau J. Buivydas pabrieždamas sako: "Centro Biuro tikslas, tai kaip pabėgti nuo bendro fronto, prie kurio prikišo savo nagus ir atitraukti be rimtos priežasties jau negali."

Mano praktiška darbuotė New Jersey komitete randa kaip tik priešingus faktus ir juos galės patvirtinti ir "Keleivio" redaktorius. Štai jie:

Pereitų metų pavasarį A. L. K. New Jersey valstijos komitetas nutarė surengti prakalbų maršrutą musų valstijoj "Keleivio" redaktoriui ir vienam iš "Laisvės" redaktorių. Tas darbas buvo pavesta atlikti šių žodžių rašėjui.

Maršrutą buvome suplanavę platoką, bent keturiose kolonijose. Napalankioms aplinkybėms susidėjus, pasitenkinome tik dvejom prakalbom — Elizabethe ir Newarke.

Viskas buvo jau prirengta ir smarkiai garsinome prakalbas, bet štai gauname "Special Delivery" laišką nuo "Keleivio" redaktoriaus d. Michelsono, kad dėl nesveikatos Elizabethe kalbėti negalės, o Newarke irgi netikrai.

Tuojaus rašau laišką d. Mizarai (jis buvo apsiėmęs kalbėti su d. Michelsonu), pranešdamas, kad Michelsonas negalės atvykti, ir prašau, kad jis gautų kitą kalbėtoją į Elizabethą ir Newarką. Ir tokiu kalbėtoju rekomendavau jaunąjį brooklynietį Michelsoną.

Antrą dieną gaunu "Special Delivery" laišką nuo R. Mizaros, kuriame griežtai atsisako netik sujieškoti kitą kalbėtoją, bet ir pats atsisako kalbėti, paaiškindamas, kad "prakalbos buvo garsinamos plačiai, kad kalbės 'Keleivio' redaktorius. Publika susirinkusi ras mane ir kitą kalbėtoją, o ne 'Keleivio' red., tai ką ji pamanys apie mus? Prie to, mes tame klausime dirbome sykiu su socialistais. Garsinome socialistų kalbėtoją, o vietoj jo pastatysime kitą kalbėtoją, ką tuomet mums pasakys socialistai? Tokie dalykai netoleruotini. Aš atsisakau kalbėti ir rekomenduoju prakalbas atšaukti," sako d. R. Mizara.

Pašaukiu Mizarą telefonu ir bandau aiškinti, kad čia mums pasidarė nuostolių ir pakartoju tą patį, ką ir laiške rašiau. Atsakymą gaunu tą patį, kad ne, ir užbaigta. Suprantama, kitokio išėjimo iš tos padėties jau nebuvo; abiejose vietose turėjome prakalbas atšaukti ir panešti nuostolius.

Taigi matome, kad čia Centro Biuro žmonės turėjo geriausios progos naudotis vieni patys tais surengtais susirinkimais. Tačiau ir verčiami ir prašomi jie to nedarė. Pasirodo, kad jiems rupi bendras sutartingas su kitomis srovėmis darbas, be jokių užsivarinėjimų, be jokio noro turėt sau kokią nors politinę, materialę ar moralę naudą.

Toliau, J. Buivydas savo veikimą taip smarkiai išvystęs, kad nugąsdinęs netik Centro Biuro žmones, bet ir patį Bimbą. Susitikęs jį Bimba pasakęs: "Matai, ką tu padarei! Musų žmonės pradėjo ir darbus 'Keleiviui' atiduoti ir korespondencijas rašyti."

Kiek man žinoma, Buivydo "smarkusis veikimas" susidėjo iš surengimo vienų prakalbų Brooklyne ir, rodosi, poros prakalbų Conn. valstijoj, kuriose kalbėjo "K." red. Michelsonas ir "L." red. Mizara. O New Jersey valstijoj prakalbų maršrutą sutvarkėme mes patys.

Na, tai kam čia tas pasigyrimas, kad Bimbą išgąsdino savo dideliu veikimu, kuomet visas svietas žino, kad Mass. Valstijos Am. Liet. Kongreso skyriaus veikimas geriausia stovi todėl, kad jie veikia gerai, sutartinai, be jokių užsivarinėjimų, be tuščios garbės ieškojimų. Ir kreditas priklauso ten vietiniams draugams veikėjams, o ne Buivydui, kuris ten nei piršto nėra pridėjęs.

Prie to dar Buivydas gyrėsi, kad jam veikimas sekėsi todėl, kad į tą darbą įtraukęs socialistus ir neklausęs C. Biuro jokių patarimų.

Turiu pasakyti, kad nors jis ir giriasi įtraukęs į darbą socialistus, tačiaus intrigų varęs nenustojo ir prieš socialistus, taip pat kaip jis dabar intriguoja prieš komunistus. Štai faktai:

Am. Liet. Kongreso N. J. valstijos komitetas, patėmijęs, kad į rytines valstijas atvyksta "Naujienų" redaktorius P. Grigaitis, pradėjo planuoti surengti jam prakalbų maršrutą N. J. valstijos ribose. Bet štai musų komitetas gauna laišką nuo J. Buivydo, kuriame kviečia musų komiteto atstovą į Brooklyno A. L. K. skyriaus posėdį, pasitarti bendrais veikimo reikalais.

Musų komitetas įgalioja dalyvauti mane ir aš dalyvauju brooklyniečių posėdyje. Buivydas išdėsto savo planus, kad jie rengia prakalbų maršrutą "Keleivio" red. d. Michelsonui ir prie to kviečia prisidėti ir musų N. J. komitetą. Aš ten pareiškiau, kad pereitą pavasarį musų komitetas buvo surengęs prakalbų maršrutą N. J. valstijoj "K." red. ir Mizarai ir ant galo pairo, tai musų komitetas dabar planuoja surengti tokį maršrutą "N." redaktoriui ir kuriam nors iš "Laisvės" redaktorių. J. Buivydas ant to atsako: "Grigaitis atvažiuoja pas socialistus ir tegul jis kalba jiems. O mes šį sykį nutarėme daryt maršrutą su 'K.' red. Michelsonu, tai šį sykį prisidėkite ir jus prie to maršruto."

Musų komitetas sutiko prisidėti. Maršrutas įvyko ir davė gerų pasekmių.

Jei Buivydui rupėjo bendras veikimas, tai Grigaičio ignoruoti nereikėjo. Grigaičio atsilankymas, vietoje pagerinti dalykus, dar labiau paaštrino. Jis pamatė, kad jis yra ignoruojamas. Jis pasirinko tėmą atakuoti komunistinį judėjimą, ko lengvai buvo galima išvengti.

Taigi Buivydas čia nepagerino komunistų santikių su socialistais, bet pablogino juos.

Ig. Bėčis.

Red. Prierašas: Anglai sako: "There are two sides to every story." Taip yra ir su Buivydo byla. Iš abiejų pusių gali but tiesos, ir iš abiejų pusių gali but įsivaizduotų dalykų. Bet šitie ginčai visai nereikalingi ir jie gal nebutų kilę, jeigu liet. kom. C. B. butų pašalinęs Buivydą ramiai, be jokios demonstracijos. Pašalinti savo narį gali juk kiekviena organizacija, jeigu ji su juo nesutinka. Bet C. B. norėjo Buivydą netik pašalinti, o da ir "nunakinti." Magaryčioms dar buvo paskelbtas prasimanymas, buk "Keleivio" redaktorius Buivydą "papirko" ir padarė su juo sąmokslą prieš komunistus. Tokius šmeižtus reikėjo atremti ir iš to kilo polemika, kuri visus suerzino. Bet čia ne musų kaltė. Ginčų mes nenorėjome ir nenorime, nes naudos iš jų niekam nėra. Jie tik gadina gerą nuotaiką. Todėl butų labai gerai, kad jie kuo greičiausia pasibaigtų.

LAWRENCE, MASS.

Lietuvos Šelpimo Fondas uždirbo $106.91.

Pereitą pavasarį, kai Lenkija pradėjo grumoti Lietuvai, šios kolonijos lietuvių draugijos įkurė Lietuvos Šelpimo Fondą. Tas fondas 17 rugsėjo buvo suruošęs čia "Lietuvos Dieną," kuri davė $106.91 gryno pelno. Draugijų delegatai, kurie sudaro Lietuvos Šelpimo Fondo komitetą, labai džiaugiasi šitokia sekminga pradžia. Pelno gal butų buvę da daugiau, jeigu oras nebutų pakenkęs.

Visi pinigai yra padėti Lawrence'o bankan ir ten bus laikomi iki bus reikalas išimti Lietuvos pagalbai, jei kiltų karas. O jei karo nebus, tai šie pinigai bus paskirti Lietuvos našlaičiams.

Lietuvos Šelpimo Fondas yra sudarytas iš 13 Lawrence'o stambesnių organizacijų, kurias reprezentuoja po 2 ar 3 delegatai. Visi jie yra pasiryžę nuoširdžiai remti Lietuvą nelaimėj.

Spalių 15 įvyko posėdis, vice pirmininkui S. Penkauskui pirmininkaujant. "Lietuvių Dienos" raportą perskaitė gaspadorius J. Peslikas. Pasirodė, kad viso įplaukų buvo $208.54; išlaidų buvo $101.63; gryno pelno—$106.91.

Pradžiai gerai pavykus, nutarta vėl rengti kokią nors progą. Nubalsuota suruošti "Bulvių ir Silkių Parengimą" 10 gruodžio. Komisijon išrinkti: Antanas Polskis ir Stasys Penkauskas; pagelbininkė, Anelė Markevičiutė; gaspadinės, Ona Milienė, Ona Peslikienė ir Natalija Pajerskienė. Įžanga bus 10c.

Kad geriau šis darbas sektusi, nutarta rašyti korespondencijas į visus laikraščius. Šis darbas pavestas Anelei Markevičiūtei, Šelpimo Fondo raštininkei. Sekantis susirinkimas bus 26 lapkričio, 4:00 val. popiet.

A. Markevičiutė.

KENOSHA, WISS.

Streikai, rinkimai ir tt.

Pas mus piliečiai buvo nusiminę dėl streiko Nash automobilių dirbtuvėj. Mat, dėl streiko tos firmos fabrikai buvo užsidarę Milwaukeej, Racinėj ir Konoshoj. Todėl šio miesto dienraštis "Evening News" pradėjo ragint piliečius, kad prašytų gubernatoriaus pagalbos. Buvo padaryta peticija, žmonės po ja pasirašė ir nusiuntė gubernatoriui. Ačiu tam, dirbtuvės tapo atidarytos ir žmonės jau dirba.

Kol kas da nedirba, kaip lietuviai vadina, pančekinė, bet žada ir ji greit atsidaryti. Bedarbių pas mus yra nemaža, senų ir jaunų; ar visi jie gaus kada nors darbo, nežinia.

Lapkričio 8 dieną pas mus bus vietinių valdininkų rinkimai. Musų Jonas Marcinkevičius (John Martin) stato kandidaturą į šerifus. Jeigu visi lietuviai ir unijistai už ji balsuotų, tai butu išrinktas ir turėtume lietuvį šerifą. Taigi musų privalumas yra balsuoti už saviškį. Martinas yra netiktai geras lietuvis, bet ir geras darbininkų draugas, pažangus vyras, visuomet gina darbo žmonių reikalus. Taigi 8 lapkričio visi balsuokim už Johną Martiną šerifo urėdui.

C. K. Braze.

LEWISTON, ME.

Du baliai.

Spalių 15, N. P. P. moterų draugystė surengė viešą vakarienę ir šokį šv. Baltramiejaus svetainėje. Žmonių buvo virš 250. Svečiai linksminosi ištisą vakarą. Malonu buvo matyt, kad tėvai kartu su savo vaikais dalyvauja viešame vakarėlyje. Jaunimas tuo budu žinos ne vien tiktai šios šalies papročius, bet pažins ir lietuvių gyvenimo ypatybes. Tai pagirtina.

Spalių 16, Jaunų Mergaičių Kliubas surengė balių savo narei, p-lei Norbutaitei, kuri 5 lapkričio tuokiasi su Antanu Adomėnu. P-lė Norbutaitė yra šio kliubo iždininkė ir gabi veikėja. Kliubietės jai įteikė puikią dovaną ir palinkėjo geriausios kloties busimam gyvenime.

Lewistono korespondentė,
M. D.

Numuštas Kiniečių Oro Transportas.

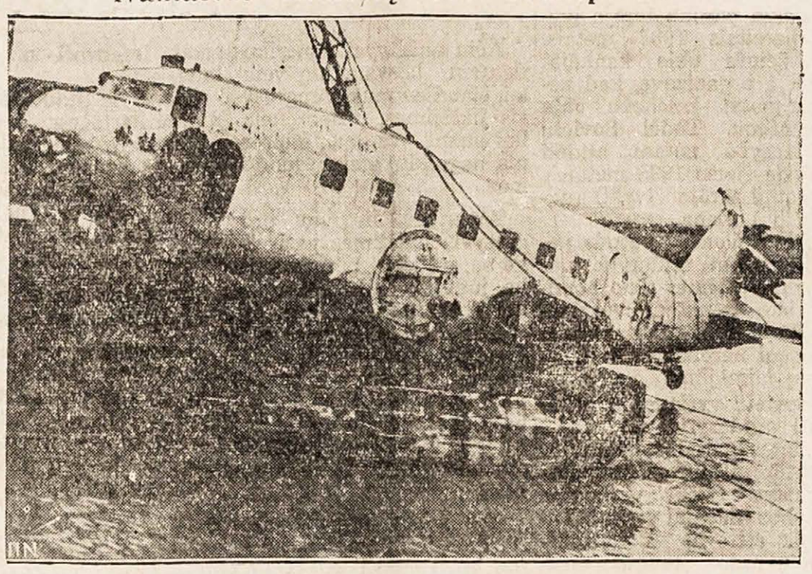

Šis vaizdelis parodo kiniečių transporto lėktuvą, kuris lėkė iš Honkongo į Vučau. Jį užklupo japonų karo orlaivis ir pradėjo šaudyt. Kiniečių mašina nusileido. Amerikonas lakūnas ir dar trys žmonės išliko gyvi, o 25 žuvo nuo japonų orlaivio kulipkų.

Worcesterio Žinios.

Kalbėjo "Laisvės" redaktorius.

Spalių 15 buvo čia lietuvių komunistų prakalbos, kalbėjo A. Bimba, "Laisvės" redaktorius iš Brooklyno. Pasakė neblogą prakalbą, tik, kaip ir visada, jis kalba perdaug pesimistiškai. Klausydamas gauni įspudį, kad jeigu ne komunistai, tai visi darbininkai badu išmirtų ir jokio progreso pasauly nebutų darbininkų judėjime. Worcesteriečiai, matyt, nelabai tokį toną mėgsta, nes iš 8 tukstančių Worcesterio lietuvių, prakalbose buvo tik apie 50 žmonių.

Ir nežinia kodėl d. A. Bimba vis ką nors turi tokio slėptino nuo publikos. Iš šį sykį buvo susišaukęs savo ištikimus draugus po prakalbos į kambarį ir išlaikė apie 3 val. Toks slėpimasis netik socialistus, bet ir visą publiką šaldo nuo komunistų.

Nyksta kulturinės įstaigos.

Netik lietuviškiems laikraščiams sunku versties, bet ir anglų spaudai sunku. Štai, Worcestery ėjęs per 49 metus dienraštis "Worcester Evening Post" užsidarė ant visados.

Per 70 metų tarnavęs worcesteriečiams didžiulis "Worcester Teatras" irgi užsidarė ir bus nugriautas. Dramų vietą jau užėmė kalbami krutamieji paveikslai, o komedijas lošti neleido Worcesterio kunigai ir religingi žmonės, kurie sėdi miesto valdyboje. Jie vis prikibdavo, kad "nemorališki" kostiumai, kad komedijose negarbinamas Dievas ir tt.

Vargo Sunus.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIEČIU?
Aiškiai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Antra peržiurėta ir pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Kriaučių Balius Pavyko.

Spalių 15 buvo Grand Paradise svetainėje kriaučių 54 skyriaus metinis balius. Reikia pasakyti, kad jis pavyko gerai ir kriaučiai padarė keliatą dolerių pelno.

Baliuje griežė "Pelėdų Orchestra," kuriai vadovauja Navikas, jaunas čia gimęs ir augęs lietuvis. Tai yra labai prieinama darbininkų organizacijoms orkestra ir ja turėtų naudotis visos organizacijos. Tiesa, jaunuolių orkestrų Brooklyne yra bent kelios. Bet jų vadai tokie išpuikę, kad į darbininkiškas organizacijas ugnim spiaudo.

Kriaučiuose vėl atsiranda frakcijonizmas.

Keli metai atgal gyvavo Kriaučių Švietimo Lyga ir Apsigynimo Kriaučių Sąjunga. Tos dvi kriaučių lokale buvusios frakcijos varžėsi viena su kita už lokalo vairą. Dažnai budavo taip, kad vieną metą valdo vieni, o antrą metą valdo kiti. Po kelių metų tokios vainos, prieita prie susipratimo ir abidvi frakcijos tapo likviduotos. Dar tulą laiką egzistavo kriaučių komunistinė industrinė grupė, bet vėliausiu laiku ir toji išnyko.

Dabar, kuomet iškilo tarp komunistų triukšmelis dėl J. Buivydo iš Komunistų partijos išmetimo, komunistai atnaujino kriaučiuose savo frakcijukę. Tos frakcijukės vadu paskirtas J. Kairys, vice pirmininkas kriaučių lokale. Jie sako, kad tai nieko bendra neturi su kriaučių frakcijomis, o tik komunistų kuopa, kur jiems esą valia kalbėti ir apie kriaučių reikalus, apie kandidatų statymą į lokalo valdybą.

Bet kažin, ką komunistai pasakytų, jei socialistų 19 kuopa pradėtų savo šleitą į lokalą nešti? Arba ką jie pasakytų, jeigu Amerikos Darbo partija išstatytų savo šleitą kriaučių lokale? Ar tai nebutų frakcijinių kovų musų lokele atnaujinimas?

Jeigu yra ko nors verta toji sutartis tarpe Kriaučių Švieitimo Lygos ir Kriaučių Apsigynimo Sąjungos, kad visos frakcijos panaikinamos, tai reikėtų tos sutarties ir laikytis, o ne kelti lokale ergelius iš naujo. Aš manau, kad kriaučiai, kurie užgyrė taikos sutartį, turėtų žiurėti, kad toji sutartis butų ir pildoma. Laikai dabar labai ir labai prasti, todėl darbininkams reikalinga vienybė, o ne ergeliai. Taigi apsižiurėkime, kriaučiai, kad musų organizacijoj nebutų jokių frakcijų.

"Laisvės" darbininkams reikalinga unija.

Mano supratimu, organizuoti Brooklyne lietuviai turėtų susirupinti ir suorganizuoti "Laisvės" darbininkus į darbo uniją ir pagerinti jų buklę. Jeigu kriaučiai gali kovoti prieš lietuvius darbdavius, tai kodėl negalima pasirupinti, kad "Laisvėje" darbininkai turėtų geresnes sąlygas?

Jau jeigu tai butų kokia mažutė spaustuvėlė, kur dirbtų keliatas žmonių, tai sakyčiau, neužsimoka. Bet dabar, čielas fabrikas! Biznis eina gerai, tai kokiu gi išrokavimu laikyti ją neunijine?

Gal kai kas ir supyks ant manęs, kad kišuos ne į savo reikalą; bet man rupi ne vien kriaučių uždarbiai ir jų sąlygos; man rupi ir "Laisvės" darbininkų padėtis. Nors aš esu "Laisvės" šėrininkas ir man turėtų rupėt pelnai, bet aš mat netoks žmogus: man pelnai nerupi. Aš trokštu, kad "Laisvės" darbininkai butų organizuoti ir geresnes algas gautų.

Vytautas Katilius.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

J. A. Pukiui. — Tamstos pranešimas apie Hartfodto L. U. P. N. Kliubo rengiamą vakarą atėjo per vėlai ir nespėjome į pereitą numerį įdėti.

Antanui Gurgždžiui. — Praneškit apie savo išradimą šiuo adresu: **Massachusetts State College, Amherst, Mass.** Pridėkit anglų kalba paaiškinimą, iš kokių medžiagu tas vaistas padarytas ir kaip jis veikia. Jie pasakys, ar jis užsimoka patentuoti, ar ne.

J. A. Dambrauskui. — Laišką gavome. Pajieškosime to straipsnio savo archyve.

K. Karčiauskui. — Rašinėli apie kalbos dalykus prie progos gal sunaudosime.

Agotai Luskus. — Dainą gavome, peržiurėsime.

Tikėjimų Istorija. Parašė P. J. Chantepie de la Sausaye, Teologijos profesorius. Vertė lietuvių kalbon J. Laukis. Knyga didelio formato, 1086 pusl. su daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievaičių, relikvijų, bažnyčių, šventinyčių ir tt. Gražiais tvirtais apdarais. Chicago, 1919, pusl. 1086. Kaina $7.00

Neužmiršk Balsuot už Laisnius

45,000 žmonių pelningai ir nuolat dirba Massachusetts valstijoj Alkoholinių Išdirbysčių Industrijoj ir gauna algų $1,125,000 savaitėj arba $58,500,000 į metus. 1937 metais ši Valstija suėmė taksais, leidimais ir muitais nuo šios industrijos viso $5,339,438.

TAI REIŠKIA MAŽESNIUS JUMS TAKSUS.

BALSUOK YES

Į PAKLAUSIMUS 1, 2 ir 3
PASKUTINIAI PAKLAUSIMAI KETVIRTOJ KOLUMNOJ ANT BALOTO.

1. Shall licenses be granted in this city (or town) for the sale therein of all alcoholic beverages (whisky, rum, gin, malt beverages, wines and all other alcoholic beverages)? YES X / NO

2. Shall licenses be granted in this city (or town) for the sale therein of wines and malt beverages (wines and beer, ale and all other malt beverages)? YES X / NO

3. Shall licenses be granted in this city (or town) for the sale therein of all alcoholic beverages in packages, so called, not to be drunk on the premises? YES X / NO

MASSACHUSETTS LICENSE COMMITTEE
W. E. Guyette, Lowell, Chairman P. Wadsworth, Boston, Secretary

Lietuvių Kalbos Senatvė.

Karšti patriotai labai daug prišneka apie lietuvių kalbos senoviškumą. Kartais jie net šovistiniu karščiu užsidega ir bando kitas kalbas paniekos baloje murkdyti, o savąją į saulę kelti. Aną dieną vienas iš tokių karštakošių rodė man labai didelio nepasitenkinimo, kam, girdi, pasaulis toks kvailas, kad iš septyniolikos tukstančių milionų žmonių tik penkeri ar šešeri milionai tekalba lietuviškai, o kiti visi—velniai žino kaip! Aš pažiurėjau stačiai jam į akis ir tuoj pamačiau psichologiją tulo saliuninko, kuris, biznisko džentelmoniškumo nei krislelio neturėdamas, nepaliaujamai kala ir kala savo kostumeriams į galvą, kad tik jo vieno arielka yra geriausia, nes ji yra seniausia! Bet kurie mėgstame kada-nekada išlenkti stiklelį-kitą, tai žinome, jog ir kitų saliuninkų arielka yra tiek pat sena arba dar senesnė, gera arba dar geresnė.

Tas pats galas ir su kalbomis. Ir—prie progos—leiskite pažymėti faktą, kad kalba, tauta, vynas ir arielka yra labai panašus dalykai tuo žvilgsniu, kad jie visi semia savo aukščiausias dorybes iš senatvės, ne jaunatvės, kaip, pavyzdžiui, panelės, automobiliai, suknelės, maudymosi kostiumai ir kitos svieto prašmatnybės...

O iš tikrųjų, nei lietuvių kalba tokia jau sena, nei ką, kaip tuli patriotai įsivaizduoja. Prieš dvejetą tukstančių metų, — gal daugiau ar mažiau, niekas tikrai nežino, — lietuvių kalba pasaulio šviesos dar nebuvo mačiusi. Tada jau karšo senutė aisčių kalba, kuri, matyti, be palikuonių mirti nenorėdama, skilo dviem dalim: **prusų prokalbe** (bendrąja kalba) ir **lietuvių-latvių prokalbe.** Tatai įvyko, rodos, paskutiniame amžiuje prieš Kristų. Paskui prusų prokalbė išnoko į **prusų kalbą,** o lietuvių-latvių prokalbė į **lietuvių ir latvių kalbą.** Prusų kalba teišnyko tiktai septynioliktame šimtmetyje, nors jų tauta buvo galutinai pavergta keturiolikto šimtmečio pradžioje. Vokiečių ordenas, mat, pasmaugė paskutinį prusų sukilima ir tenai varė masinę kolonizaciją, rodos, 1309 m.

Lietuvių-latvių prokalbė, arba bendra kalba, skilo pusiau ir tapo atskirom kalbom, gal but, ne aukščiau kaip septintame amžiuj po Kristaus. Taip spėliojo velionis Buga ir kiti. Paskui lietuvių kalba suskilo dviem žymiom tarmėm, butent, narsiųjų žemaičių tarme ir galvingų aukštaičių tarme. Šios dvi tarmės gerai išsilaikė net ligi šių dienų. Jos, veikiausia, tik tada teišnyks, kai Lietuvos gyvenime įsivyraus bendrinė kalba — ne tik rašomoji, bet ir šnekamoji. Latvių kalba irgi suskilo įvairiomis tarmėmis.

Matome dabar, kad prusų, latvių ir lietuvių kalba yra vienos kilmės, ir apie tai Buga štai kaip nušneka: "Prusų kalba lietuvių ir latvių kalbai nėra tikroji sesuo, nes prusų kalba yra **prusų prokalbės** tikroji duktė. Lietuvių-latvių prokalbė ir prusų prokalbė yra tarp savęs tikrosios sesers, šiandienykščiams latviams ir lietuviams tetos. Šių dviejų tetų motiną mes vadiname aisčių prokalbe." Taigi, lietuvių kalba yra aisčių kraujo kalba. Tik, žinoma, jau ne be priemaišų. Nuo senų senovės įsimaišiusio tėra sulietuvėjusių **sėlių, žiemgalių, kuršių, skalvių** ir **jotvingų** kalbos kraujo. Pagaliau pripludo į lietuvių kalbos gyslas ir kitų kalbų kraujo, pavyzdžiui, graikų, lotynų, slavėnų (lenkų ir rusų protėvių), germanų, rusų, lenkų, etc. Tokiu budu lietuvių kalba turi daug giminių, draugų ir gerų pažįstamų. Ir todėl ne visi jos žodžiai yra grynai lietuviški, vadinasi, artimi jos širdžiai. Bet daugelis jų jau nuo senų senovės yra į jos pastogę atėję, ten apsigyvenę ir padoriais piliečiais virtę. O todėl nei reikia per daug savos kalbos grynumu didžiuotis, nei pagaliau skystesnio kraujo žodžius laukan uiti.

Galbut, kai kas susirupins ir statys sau klausimą, iš kur gi ta aisčių kalba buvo kilusi? Žinoma, iš to paties šaltinio, iš kurio išplaukė arijų, armenų, albanų ir slavų kalbos. O tuo šaltiniu tėra **indoeuropiškųjų** kalbų giminės grupė.

Dabar, šitą straipsnelį baigiant, reikia pasakyti, jog lietuvių kalbos senatvė nėra taip jau baisiai gili, kaip kai kurie įsivaizduoja. Ir jeigu jau lietuvių kalba nori kas labai pasigirti, tai, rodos, turi tai daryti ne dėl jos metų skaičiaus, bet dėl jos nepaprasto išsilaikymo senoviškumo rėmuose. Juk kuomet kitos kalbos trupėjo, kitėjo, tai lietuvių kalba, tarsi uola, prieš visokias gyvenimo audras išsilaikė ir senoviškumo lobių nenustojo. Ir štai kas pasaulio kalbininkus stebina ir domina: ne lietuvių kalbos metai, bet jos senatvės gausumas, pilnumas, ko kitose kalbose neužtinkama. Teodoras Benfey sako: "Lietuvių kalba, net savo šiandieniniu pavidalu, didžioje dalyje yra išlaikiusi tokį senovinį pobudį, jog pamatinių indogermanų kalbų formų pažinimui ji turi reikšmės, kuri vargu čia menkesnė už senesnių kalbų reikšmę, kaip antai sanskrito ir baktrų." O J. Karlowicz, rodos, jau net perdaug lietuvių kalbai komplimentų duoda: "Jos skambėjimas," jis sako, "ir galunės kas kartas primena mums senovinius indų, persų, graikų, romėnų, gotų, keltų ir prosenovės slavėnų (slavų) garsus. Daugybė lietuvių sakinių skamba neatskiriamai, kaip sanskritas, ir tatai daro dar ryškesnio įspudžio, kada prastą valstietį girdi tokias formas vartojant, kurias šiandien, dėl jų senoviškumo, esame pripratę laikyti praistorinėmis, kažin kaip baimingai gerbtinomis, nes jomis kadaise yra kuždėjusi musų prabočių prabočiams didžioji visų arijų pramotė."

Tai labai gražu. Bet dėl to nereikia kitas kalbas niekinti, o savąją į saulę kelti, kaip tai daro urapatriotai. Tai šovinizmas.

Dr. Š. Margeris.

ŽODŽIO LAISVĖS NEW JERSEY VALSTIJOJ NĖRA.

Amerikos Socialistų Partijos vadas Norman Thomas buvo padavęs New Jersey valstijos teismui reikalavimą, kad jam butų duotas leidimas kalbėti per rinkimus Jersey City, kur fašistas majoras panaikino žodžio laisvę. Teismas Thomaso reikalavimą atmetė, paaiškindamas, kad tam reikalavimui "pagrindas neparuoštas kaip reikia." Šitokiais išsisukinėjimais reakcininkai teisina žodžio laisvės panaikinimą.

Lancaster, Pa. — Pereitą nedėldienį čia pasikorė John Gladfelter, 10 metų amžiaus vaikas. Pasikorė dėl to, kad buvo išbartas.

SOVIETŲ UKIO PARODA VĖL ATIDĖTA.

Žemės ukio paroda Tarybų Sąjungoj atidedama jau antra karta.

Tokia paroda turėjo įvykti pereitais 1937 metais. Bet žemės ukio kenkėjai taip ją organizavę, kad nebutų matyt kolchožų ukio laimėjimų. Todėl Sovietų vyriausybė nutarė atidėti parodą šiems 1938 metams. Šimet ji turėjo įvykti rugpiučio 1 dieną.

Bet ir šiemet paroda negalėjusi buti atidaryta, nes užsilikę Žemės ukio komisarijate kenkėjai vėl paruošė ją taip, kad paroda visiškai nerodanti socialistinių laimėjimų.

Sovietų vyriausybė neleidusi atidaryti tokios iškreiptos parodos. Parodos klausimas buvęs atiduotas svarstyti SSSR vyriausios tarybos antrajai sesijai. Tarybos atstovai iškėlę aikštėn parodos rengėjų nusikaltimus ir nesugebėjimą dirbti šioje srityje. Vyriausioji taryba nutarė atidėti parodos atidarymą iki 1939 m. rugp. 1 dieną. Politinio biuro narys Chruščiovas, darydamas pranešimą šiuo klausimu, pažymėjęs, kad iš dalies buvęs kaltas "Sovchozų" (Sovietų ukių) komisaro pavaduotojas Benediktovas. Nutarta perdirbti pavilijonus ir iš pagrindų pakeisti visą parodos organizacijos darbą, kad lankytojai galėtų matyti, koks yra skirtumas tarp sovietinių kolchuzų ir caro laikų kaimo.

"L. Ž."

Ruduo Lietuvos Kaime.

Vėl už lango čia skaudžiai pravirko;
Vėliai liudna žemėj, vėl skurdus ruduo...
Išeini į kiemą ir palieki pirkią—
Ir taip noris visa, visa apraudot.

Kad žinotum kraštą, kur nevysta sodai,
Kur žieduota meilė šypsos be dyglių,
Eitumei per žemę, eitumei per gruodą,
Pasiilgęs meilės, saulės ir gėlių.

Eitumei be draugo, be seseis paguodai,
Eitumei be geismo mylimą bučiuot—
Ir pasiekęs kraštą, kur tebžydi sodai,
Tu atrastum meilę be jokios kančios.

Tu atrastum meilę be gražios mergelės,
Tu bučiuotum žiedus it melsvas akis—
Ir stebėtųs žmonės: kaip mylėt jis gali...
Ir nebežinotų, ką daugiau sakyt.

Bet... sudrėko akys, o kažkas pravirko,
Gal maža našlaitė prie senos pušies...
Ir grįžti nuliudęs, tu grįžti į pirkią,
Tu ant savo skruosto ašarą nešies...

M. Linkevičius.

Lietuvos Variagams.

Aš nenoriu rašyt, kad patiktų,
Aš nenoriu klausyt panegirikos—
Tebunie kokiam pilvui ir piktai
Nuo šitos mano geliančios lyrikos.

Taip, bepiga, kai nieko nesopa,
Lietuvoje sukrauti sau lobį
Ir kalbėt apie krizę Europos
Ir bjaurėtis lietuviškom bobom.

Kaip nurimti, nutilti, jei vagiat,
Jei išplėšiate laisvės viliones—
Kaip nešaukti poetui, variagai,
Kai lietuvį apspiaudo jųs ponios!

Nepatinka jums naginės, klumpės?
Bet iš ko jusų batai taip žvilga?!
Nun kaimietis asfalte suklumpa,
Jųs suklupsit kada ir tarp smilgų!

M. Linkevičius.

Vyrui, Kurio Žmona Pabėgo.

Tu ilgiesi meilės, moteries gražios;
Bet ji kito glėbiui taxiu nuvažiuos.

Ir tu busi vienas, vienišas toks busi,
Kai dundės asfaltu sunkųs autobusai.

Gal į barą eisi butelio alaus,
Bet nuo tavo veido skausmo nenuplaus.

Ir tu busi nelaimingas,
Ir nakty klajosi lyjant arba sningant.

Kas gi tavo vardą, kas bepaminės,
Kur šilkuose šlama tiek rausvos ugnies?

Oi, tu busi vienas, liudesiu suklupęs,
Ir drebės nuo šalčio tavo karštos lupos.

Tavo graudų žodį kas bepakartos,
Kur putoja taurės, kupinos klastos.

Ir tu busi vienas, o tolyn lėks auto...
O, jei tu galėtum viskam nusispiauti!

M. L.

Kodėl Visi Laisvamaniai Turėtų Organizuotis ir Veikti.

Ačiu ankstyvai Amerikos lietuvių laisvamanių veiklai, šiandien musų progresyvis judėjimas, proporcionaliai imant, yra daug stipresnis, negu kitų ateivių judėjimas.

Amerikos lietuvių progresyvis judėjimas pasireiškė su pradžia laisvamaniško judėjimo. Laisvamanybei besiplečiant pradėjo tvertis ir augti įvairios progresyvės organizacijos nacionaliu mastu. Susitvėrė SLA, LSS, LDLD ir daugybė lokalinių draugijų bei kliubų. Paskiau pasirodė gyvenime LKF ir vėliausia LDS.

Tos visos organizacijos susidarė iš tų žmonių, kurie jau buvo pasiliuosavę nuo tikybinių prietarų. Ačiu tai pažangai, šiandien turime tris dienraščius ir kelis kitus leidinius.

Be laisvamaniško judėjimo vargiai tiek kulturinio darbo butų nuveikta. Ir tai yra visai naturalu, nes kol darbininkas tiki į kunigų bauginimą "amžinu pragare degimu ir dantų griežimu po mirties" už skaitymą pažangios literatūros ir darbininkiškų prakalbų lankymą, tol sunku iš jo ko betikėtis progresyviam judėjimui. Tik nuo prietarų atsikratęs gali žmogus progresuoti ir kovoti už geresnį buvį.

Tiesa, ir tikintieji darbininkai kartais stoja į kovas už bendrus reikalus. Streikuose jie labai energingai veikia. Bet pasibaigus streikui, jie vėl eina kunigų nurodomais keliais ir vėl neša išnaudojimo kryžių.

Pirmieji laisvamaniai nepaisė kunigų teroro.

Laisvamanybei pradėjus Amerikos lietuvių tarpe plėstis, kunigai žiauriai terorizuodavo tuos, kurie tik pamėgindavo išvesti vieną kitą iš kunigų avinyčios. Daug nukentėjo už laisvamanybę netik Dr. Jonas Šliupas, d. Perkunas, M. X. Mockus, bet nukentėjo daug ir lokalių laisvamanybės veikėjų, kurie tik savose kolonijose skleidė laisvą idėją. Čia gal bus ne prošalį prisiminti nors porą tokių atsitikimų.

1907 metais, angliakasyklų miestely, Spring Valley, Ill., d. Juozo Gvazdinsko rupesniu buvo suorganizuotas laisvas nuo bažnytinių pareigų pašelpinis kliubas. Tais laikais tai buvo nepaprastas dalykas, nes tuomet čia visos draugijos buvo po kunigo kontrole. Užtai kun. V-tis baisiai įširdo ir per pamokslą biauriai iškeikė Gvazdinską ir kitus to kliubo narius, išvadindamas juos "anarchistais," "paleistuviais" ir kas tik jam ant liežuvio atėjo. Drg. Gvazdinskas, to viso nepakęsdamas, parašė kun. Valaičiui reikalavimą, kad jis atšauktų tuos šmeižtus. Vietoje atšaukti, kun. V-tis su Chicagos kunigais ir kitokiu ten advokatu sufabrikavo prieš d. Gvazdinską klastingų kaltinimų, buk jis tveriąs anarchistų ratelius, siuntinėjąs grąsinančius laiškus ir tam panašiai. Kaž kas sekdamas d. Gvazdinsko rankos braižą parašė jo vardu kun. V-čiui grąsinantį laišką, o vienas kunigas iš Chicagos stojo liudyti, kad tas laiškas esąs tikrai Gvazdinsko ranka parašytas, ir visus tuos melagingus skundus padavė federalio distrikto teismui.

Vieną popietį Spring Valley pašto prižiurėtojas pakviečia d. Gvazdinską į paštą, kur jį pasitinka Jungtinių Valstijų maršalas ir, neduodamas progos nei namiškiams pranešti, nugabeno d. Gvazdauską į Peoriją, Ill., ir uždarė į kalėjimą. Rytojaus dieną pastatė jį prieš teisėją, kur keli kunigai su advokatu buvo gatavi prieš Gvazdinską liudyti. Bet d. Gvazdinskas pareiškė, kad jis nieko nekaltas ir pareikalavo teismą atidėti. Tuo tarpu jo draugai subruzdo jo ieškoti ir atradę išėmė jį ant kaucijos. Nors kunigų klasta buvo nugalėta, bet vis viena d. Gvazdinskui pridarė daug išlaidų ir sugaišties. Taip pat ir jo draugams.

Kitas, dar šlykštesnis darbas, buvo atliktas kunigo G. East St. Louise, Ill., 1910 metais. Tos kolonijos jaunimas, kuris buvo susispietęs į Jaunuomenės Draugystę po prieglauda šv. Kazimiero, pradėjo šalintis iš po kunigo prieglaudos ir nuo bažnytinių pareigų. Tas jaunimas rengė vakaruškas Naujų Metų vakarą, o kun. G. per pamokslą įsako, kad "Nei viena dora moteriškė nedrįs eiti į tų paleistuvių vakaruškas." Bet jaunimas prisivedė užtektinai moterų ir merginų ir visi kartu linksminosi. Tarpe tų, ką neklausė kunigo G., buvo ir draugė Uršulė Zakonaitė. Ji buvo tik apie metai kaip atvykusi iš Lietuvos, todėl kun. G. ją ir pasirinko savo auka. Mat, Jungtinėse Valstijose yra įstatymas, kuriuo pasiremiant galima išdeportuoti ateivį, jeigu jis neužsilaiko moraliai bėgyje pirmų trijų metų. Tuomi įstatymu kartais naudodavosi čia ir Rusijos caro šnipai, politiniams pabėgėliams Rusijon grąžinti.

Vienas buvusių caro šnipų tuomet dirbo prie imigracijos inspektoriaus St. Louiso mieste. Tas šnipas buvo latvių tautos, bet gerai vartojo ir lietuvių kalbą. Taigi buvo panaudoti to šnipo gabumai, prieš Uršulę Zakonaitę sufabrikuotas šlykščiausis skundas ir priduotas Imigracijos inspektoriui. Viskas buvo sudaryta nepaprastu greitumu ir, kad namiškiai nepastebėtų, tas šnipas klastingai prisitaikinęs išsivedė Zakonaitę ant gatvės, kur Imigracijos viršininkas jau laukė jos su varantu ir nusigabeno į St. Louisą. Imigracijos inspektoriui ją tardant, tas šnipas prisitaikė už perkalbėtoją ir melagingai jos atsakymus išvertė. Į inspektoriaus paklausimą "Kur gyveni?", Zakonaitė atsako, "Pas savo seserį," o vertėjas išverčia: "Turiu kambarį karčiamoje ir ten gyvenu." Į paklausimą, "Kuomi užsiimi pragyvenimui," Zakonaitė atsako, "Dirbu skerdykloje," o šnipas išverčia: "Priiminėju visokius vyrus, išėmus negrus, ir taip pasidarau pragyvenimą."

Pasibaigus tardymui, šnipas jai sako: "Tavo visi atsakymai buvo geri ir čia nėra nieko inkriminuojančio, todėl be baimės gali pasirašyti ant tardymo po popieriu, kad sakei teisybę." Drg. Zakonaitė ima ir pasirašo po tuo šlykščiu vertimu!

Giminės ir draugai, nesulaukdami jos gryžtant, suskubo visur jieškoti ir galų gale atranda, kada jau taip šlykščiai buvo įpainiota. Giminės ir draugai paima advokatą, išreikalauja naujo tardymo, pastato kitą perkalbėtoją ir, žinoma, kvotimas išeina kitaip, teisingas; be to, buvo pristatyti liudijimai iš dirbtuvės, kur ji dirbo, ir buvo manoma, kad viskas išeis gerai. Bet inspektorius, turbut nenorėdamas parodyti to šlykštaus įvykio Imigracijos Departamente, nors ir pavarė tą šnipą nuo darbo, vistiek rekomendavo teismui d. Zakonaitę deportuoti. Taip ir buvo nuteista niekuo nekalta mergina.

Tuomet d. Zakonaitės gelbėjimui pradėjo plaukti aukos iš plačios Amerikos kolonijų. Daryta apeliacijos iki pasiekta aukščiausio šalies teismo. Išlaidų pasidarė į $600, kas tuose laikuose buvo didelė suma. Bet visas triusas nuėjo niekais, nes aukščiausis teismas patvirtino pirmutinio teismo nuosprendį.

Bet kadangi ta visa procedura tęsėsi apie 6 metus ir drg. Zakonaitė buvo jau išstekėjusi už vyro, o East St. Louiso parapijonai jau buvo išviję kunigą G., tai naujas kun. Petraitis su keliais žymesniais žmonėmis nuėjo pas inspektorių ir paliudijo, kad kunigas G. esąs toks žmogus, ką galėjo ir neteisybę prieš Zakonaitę pasakyti; pagaliau, Zakonaitė yra ištekėjusi ir gyvena pavyzdingai. Tai tik tokiu budu d. Zakonaitė išliko neišdeportuota. Bet kun. Petraitis vėliau pasirodė irgi negeresnis progresyvių žmonių ėdikas.

Dabar dvasiškija atvirai išėjo už fašizmą.

Patsai popiežius laimina didžiausį barbarą—fašistą gen. Franco, kuris visą Ispanijos žemę aplaistė katalikų krauju, žudydamas ir civilius žmones, moteris ir kudikius. Tą fašistų vedamą skerdynę Ispanijoj dvasiškija mėgina pateisinti tuo, kad tas karas esąs vedamas už krikščionybę. Nejaugi pagonys maurai ir savo šalyje pasmaugęs krikščionybę Hitleris eitų Ispanijon ginti krikščionybę? Juk tai absurdas! Austrijos kardinolas Iniceris įsakė savo vyskupijos bažnyčioms skambinti varpais ir atlaikyt specialias pamaldas už Hitlerio sveikatą — už to fašisto sveikatą, kuris atėmė paskutinę laisvę iš Austrijos katalikų, kaip ir iš visos jos liaudies!

Kaip visur, taip ir Amerikoje, pradėjus dabar darbininkams organizuotis į geresnes unijas, kad išsikovojus didesnį duonos kąsnį, katalikų dvasiškija tokį darbininkų judėjimą apšaukia komunizmu ir kviečia visus pasaulio katalikus į kovą prieš tą darbininkų vienybę.

Todėl dabar laisvamaniams ir yra geriausia proga. Jeigu mes butume gerai susiorganizavę, mes lengvai galėtume numaskuoti tuos fašistų talkininkus katalikų akyse ir išvestume katalikus į kovą už jų pačių kasdieninius reikalus ir prieš fašizmą.

Jau turime gerą pradžią.

Pereitą gruodžio mėnesį Chicagos laisvamanių pasidarbavimu buvo sušauktas laisvamanių suvažiavimas Chicagoj, kuris iš naujo ir ant naujų pamatų įkurė Amerikos Lietuvių Laisvamanių Etinės Kulturos Draugiją. Suvažiavimas savo rezoliucijose nustatė gerus planus ateities darbuotei ir pagamino atatinkamą konstituciją. Ši pavasarį išleido puikų žurnalą "Laisvamanis," kuriame telpa daug gerų raštų, suvažiavimo rezoliucijos ir draugijos įstatai. Žurnalo gerumą liudija ir tas, kad teko daryti antrą laidą. Dabar gauname gerą paramą ir iš Lietuvos draugų laisvamanių. Apart "Laisvosios Minties," jie leidžia daugybę brošiuraičių, kurios gyvais faktais nušviečia visas religines klastas. Jos aiškiai parodo, kad religija buvo vergų ir baudžiauninkų priespaudos talkininkė, o dabar kapitalistinio išnaudojimo sistemos remėja ir kruvino fašizmo laimintoja. Brošiuraitės parsiduoda visai žema kaina ir jos lengvai platinasi.

Trumpai sakant, jau turime gerą pradžią, gerą pamatą, ant kurio galime statyti stiprią laisvamanių organizacija. Dabar tik reikia, kad visų kolonijų laisvamaniai imtųsi darbo ir tvertų Amerikos Lietuvių Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijos kuopas. Kol kas įstojimas į draugiją 25c., o metinė mokestis 50c. Pirmučiausia turėtų pradėti darbuotis Pennsylvanijos ir Naujosios Anglijos draugai laisvamaniai, nes tenai buvo visa "šliuptarnių" tvirtovė.

Dėl platesnių informacijų reikia kreiptis į draugijos centrą: A.L.L.E.K.D. Centro Komitetas, 10413 S. Michigan ave., Chicago, Ill.

J. N. Simans, O. D.

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Walter Duranty iš Paryžiaus rašo New Yorko Timese apie Hitlerio fanatišką nusistatymą prieš Sovietų Rusiją, kad ją reikėtų nublokšti per Uralų kalnus ir tegul ji nieko neturi bendra su Europa. Duranty mano, kad diktatoriai yra diktatoriai ir jie savo planus kaip kada gali pakeisti. Jis nurodo, kad 1812 metais Napoleonas bevaikydamas Rusiją susmuko. O Bismarkas, kuris buvo Vokietijos kancleriu nuo 1870 iki 1890 metų, stengėsi sugyventi su Rusija kuo geriausia ir turėjo per 20 metų gero pasisekimo. Duranty todėl nesupranta, kodėl Hitleriui reikėtų briautis šimtus mylių prie Dono baseino anglių, kada jam po šonu yra Alsace-Loraine kasyklos. Iš Duranty kalbos galima suprasti, jog Sovietai paduotų ranką Hitleriui, jeigu jis tik pakreiptų savo kursą prieš Angliją ir Francuziją. Well, dar visko gali buti.

Stambus šių dienų anglų dramaturgas, George Bernard Shaw, parašė naują veikalą, kuris vaizduoja Hitlerį persekiojant žydus, o Mussolinį esant tokiu pat diktatorium, bet žydų "nepersekiojant." Dabar Bernard Shaw tą savo veikalą jau perrašo, pertvarko. Tad laikraščių reporteriai domisi Bernard Shaw pažiurom ir teiraujasi, ką jis mano apie šių dienų Europos įvykius. Shaw sako, kad 1918 metais padarytos aliantų klaidos šiandien turi but atitaisytos. Tas jau pateisina Hitlerį. Ir Bernard Shaw priduria: "Jeigu jųs mane paklaustumėte, koks yra skirtumas tarpe vokiečių tautinio socializmo ir rusų bolševizmo, aš per visą gyvenimą negalėčiau atsakyti." Keista, kad taip kalba Bernard Shaw, simpatingas Sovietų Rusijai draugas. Kažin, ar jis tik nėra privatinės nuosavybės garbintojas? Rusijoj privatinė nuosavybė jau panaikinta ir vargu kada grįš. O Vokietijoje nacizmas yra kaip tik griežtas privatinės nuosavybės apginėjas. Tie, skirtumai, rodos Bernardui Shaw turėtų but žinomi.

Kai Čekoslovakija tapo apiplėšta, Francuzijoj suvažiavo vienuolikos šalių komunistų partijų vadai ir padarė svietui pareiškimą: "Butų išvengta Miuncheno išdavystės, jeigu Darbininkų ir Socialistų Internacionalas ir Tarptautinė Darbo Uniju Federacija butų priėmę kartotinus, ryžtus Komunistų Internacionalo atsišaukimus bendrai veikti; bet Darbininkų ir Socialistų Internationalas atmetė tuos atsišaukimus." Toliau sakoma: "Darbininkai, komunistai, socialistai, kovokite išvien prieš bendrą priešą!" (Tilpo "Laisvės" No. 238.)

Čia ir vėl socialistai kalti, kad Anglija, Francuzija ir Sovietų Rusija neapgynė Čekoslovakijos. Ir šitaip apkaltine socialistus, komunistai vėl kviečia juos į vienybę.

Jeigu šitaip elgtusi lietuvių komunistu vadai, tai galima butų nekreipti į tai dėmesį; bet kuomet šitaip elgiasi vienuolikos šalių komunistu galvos, tai daugiau negu įdomu. Nejaugi jie ištikrųjų mano, kad socialistų organizacijos galėjo sulaikyti Hitlerį ir apginti Čekoslovakiją, kuomet to negalėjo padaryt nei Sovietų Rusija su Francuzija?

Tai yra labai negražus užsipuolimas ant socialistų Internacionalo. Kuomet komunistams ir socialistams reikalinga didžiausia vienybė kovai prieš bendrą priešą fašizmą, tai komunistų vadai pliaukšt socialistams per veidą! Ir apsisukę sako: "vienykimės!" Ne, šitaip "vienijanties" vienybės nebus.

Esamuoju laiku stipriausia socialistų partija yra, rodos, Francuzijoje. Kiek tai buvo džiaugsmo 1936 Komunistų Internacionalo septintam Kongrese, kuomet Thores ir Marcel Cachin aiškino apie Francuzijoje besikuriantį Liaudies Frontą! Blumo valdžia Francuzijoj, tai buvo to fronto išdava. Liaudies Fronto valdžia tuojaus įvedė 40 valandų darbo savaitę ir daugiau visokių pagerinimų darbininkams padarė. Visų buvo akys nukreiptos į Francuziją, į Ispaniją. Visur darbininkų organizacijose kilo džiaugsmas, kad socialistai ir komunistai susiprato ir eina bendro darbo dirbti. Bet ar ilgai? Blumo valdžia Francuzijoje, negaudama Senato pritarimo, rezignavo. Premjėro vietą užėmė Edouard Daladier ir tuojaus jam suteikiama diktatoriaus galė. Francuzijos socialistai su Blumu priešakyje nori priešintis, bet komunistai perkalba. Daladier užsimano pailginti darbo valandas. Blumas ir kiti socialistai parlamente tam priešinosi, bet komunistai aiškina, kad čia gręsia vokiečiai ir mes turime Daladier'ui nusileisti. Daladier liko faktinu Francuzijos diktatorium. Jis nusileido Hitleriui ir atėmė iš masių viską, ką bendro fronto valdžia prie socialisto Blumo buvo darbininkams davusi. Ir dabar visame tame Europos skandale 11 valstybių komunistų partijų vadai apkaltino socialistus, kuomet ištikrųjų socialistai turėtų pasakyti komunistams, kad jųs perdaug pasitikėjote Daladieru.

Massachusetts valstijoje Amerikos Lietuvių Kongresas gerai veikia. Užtat musų komunistai visuomet massachusiečiams prikaišo, kad jie perdaug apsileidę, kad jie, kaipo komunistai, yra labai "prasti." Aš irgi kitąsyk jų toms kalboms patikėdavau. Bet pasirodo, kad tai klaida. Musų draugai Mass. valstijoj moka veikti bendrą darbą su kitų srovių žmonėmis taip puikiai, kad Amerikoje jiems kitos valstijos lygios nėra. Jie į Amerikos Lietuvių Kongreso pikniką sutraukia tukstančius žmonių. Jie padaro pinigų. Jiems sekasi todėl, kad jie nėra partijų davatkos, kaip yra Brooklyne ar kitur. Jie veikia su keleiviečiais ir jiems sekasi geriau, negu bent kuriems kitiems! Jie pusėtinai davė paramos Ispanijos draugams ir jie parėmė "The Voice of Lithuanian." "Keleivio" redaktorius St. Michelsonas sako prakalbas. Iš bostoniečių veikimo turėtų labai daug pasimokyti A. L. K. Centro Biuras kaip reikia veikti bendrą darbą su kitų srovių žmonėmis.

Kaip kas mano, kad komunistai tik SLA. organizacijoj netaktingai veikė, o kitur dar pusė bėdos. Neapsigaukite. Lietuviai turėjo Amalgameitų Unijoje lietuvių kalba laikraštį "Darbą" ir ten savo redaktorių. Bet greito temperamento žmonės užsimanę, kad Pruseika sukeltų revoliuciją prieš Hillmaną ir įkurtų industrijinę rubų uniją. Jis atsisakė. Tada komunistai privertė L. Pruseiką pasitraukti iš "Darbo" redaktoriaus vietos. Paskum tą patį Pruseiką išmetė iš Komunistų partijos ir prakeikė ne tik jį patį, bet jo tėvą, motiną ir visą familiją. Ar čia labai taktiškas darbas? Unija laikraštį "Darbą" panaikino ir dabar aš norėčiau žinoti, ar musų komunistai geriau jaučiasi?

Jie prakeikė ir A. Jankauską, kaipo "aklą klapčiuką" Hillmano mašinai, ir jį išmetė iš Komunistų partijos. Dabar jau Hillmano mašina "caca" ir gera. Jau dabar butų geras ir Jankauskas, nes jis Hillmano mašinos "klapčiukas." Esu tikras, kad butų gerai, kad ir L. Pruseika dabar butų Amalgameitų Unijos organo redaktorius. Bet visa tai sunaikinta, viskas prarasta.

KIRVIU UŽMUŠĖ MOTINĄ.

Rugsėjo 9 d. Papilės val., Zylių kaime, Antanas Kupstas susikivirčijo su savo namiškiais ir kirvio smugiais į galvą užmušė savo motiną Elzbietą Kupstienę. Žmogžudys sunus pasislėpė.

JAUTIS SUBADĖ KERDŽIŲ.

Rugsėjo 21 d. Pakauskių dvare, Alsėdžių valsč., kerdžiui Samauskiui Povilui išginus bandą į ganyklą, užpuolė jį to paties dvaro jautis ir subadė. Samauskis taip smarkiai subadytas, kad visas jo kunas lyg sumaltas, sulaužyti kaulai, išleisti viduriai ir kt.

Čekoslovakai Amerikoje.

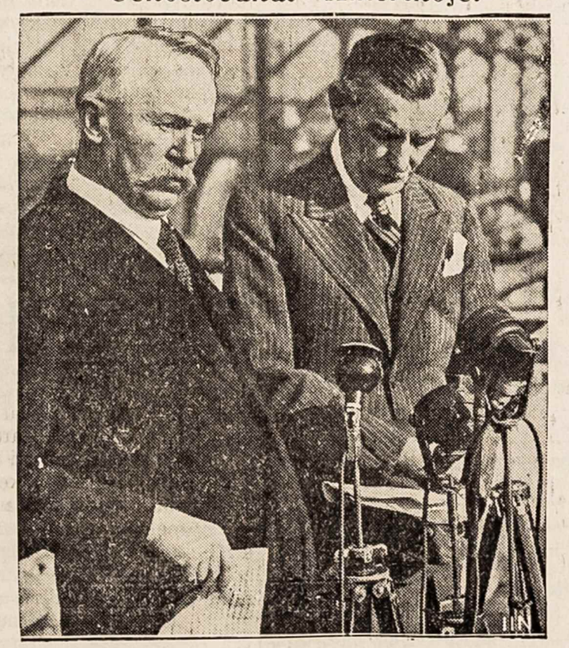

Iš kairės stovi Vojta Beneš, buvusio Čekoslovakijos prezidento brolis, kuris šiomis dienomis važinėjosi po Ameriką su prakalbomis. Iš dešinės stovi Vladimir Hurban, Čekoslovakijos pasiuntinys Amerikai.

KAUNIETIS NUBAUSTAS SOVIETŲ RUSIJOJ.

"Lietuvos Žinios" praneša:

Prieš kurį laiką vienas kaunietis išvyko Sovietų Rusijon ir iš ten negrįžo. Dabar jis atsiuntė laišką savo giminaičiams, pranešdamas, kad teismo esąs nubaustas dvejais metais kalėjimo ir prašo jam atsiųsti valgomų daiktų.

ŠIEMET DAUG UKININKŲ REIKĖS ŠELPTI.

Daugely vietų audros pridarė nuostolių. Kai kuriems ukininkams ledai ne tik visiškai sunaikino sodus, javus ir daržus, bet apgriovė arba ir visai sugriovė trobėsius. Nuo audrų nukentėjusiems sušelpti ir šiemet bus rengiama didžiulė rinkliava.

PAVOGĖ POTERIUS.

Rugsėjo 8 dieną iš Vabalninko sinagogos nežinomi piktadariai pavogė penkerius poterius ir šilkines paklodės. Tą dieną sinagogoje buvę trys nevietiniai žydeliai. Manoma, kad ir galėję tuos daiktus pačiupti.

VIETŲ PAREIŠKIMAI SVARBIAIS KLAUSIMAIS ANT 1938 BALOTO.

Balsuotojai Massachusetts valstijoj vėl šaukiami šiais metais balsuoti ant trijų klausimų. Jų nusprendimas nustatys ar bus duodami leidimai pardavinėti stiprius gėrimus šioj valstijoj. (1) Ar miestai ir miesteliai duos leidimus pardavinėjimui stiprių gėrimų. (2) Ar miestai ir miesteliai galės duot leidimus pardavinėt alų arba vyną. (3) Ar leidimai bus duoti pardavinėt gėrimus pakeliuose. Balsuokit už kiekvieną atskirai arba už visus tris.

Valdžios atskaitos parodo, kad per 1937 metus valstija pamėtė taksais, leidimais ir muitais $5,339,438 ir sprendžiama, kad 4½ milionų išmokėta miestams ir miesčiukams iš to paties mokesčių šaltinio. Jeigu nebutų tų pinigų, tai reikėtų didesnius taksus mokėt nuo ypatos. Kitas svarbus nurodymas, į kuriuos balsuotojai turį dėt svarbos, tai faktas kad 45,000 pelningai dirba Massachusetts alkoholio išdirbystės industrijoj ir paima algų sąvaitėje $1,250,000, per metus virš $58,000,000. Leidimus panaikinus reikštų tų darbų nustojimą ir liktų sunkenybė gyventojams šioje Valstijoje.

Šie klausimai yra pabaigoje 4 kolumnos balote, balsuotojai prašomi pareikšti savo valią ir balsuot ant visų trijų paklausimų "Yes."

ŽMOGAUS SVEIKATA IR LINKSMYBĖ

Yra pagal supratimą ir išpildymą gyvenimo tikslo. Nesveikata, nelinksmybė, neramybė, rupestis ir taip kiekvienas nenormališkas padėjimas, tai yra klaidingas pildymas tvėrimo galybės pirmų įstatymų. Rašykit DABAR dėl išdėstymo ir išaiškinimo jųs padėjimo. Kaip suprasit savo gyvenimo klaidas, bus lengva išpildyti jųs aukščiausį geidavimą ir įgyti sveikatą ir linksmybę. (52)
JOS. MATUKAITIS, BP. D.,
377 South St., BRISTOL, CONN.

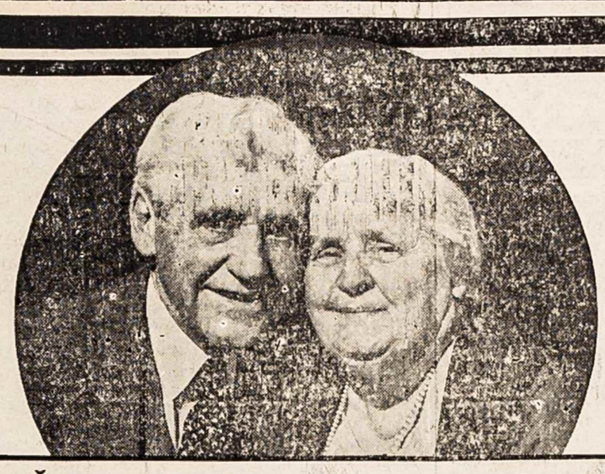

ŠUNŲ LENKTYNĖS SUMOKEJO
VIRŠ $3,500,000.00
SENIEMS PAŠELPOS MASS. VALSTIJOJ!

FAKTAS kad 6,034,508 ypatų lankė leistinas šunų lenktynes iki October 15, 1938, įvykdė tą milžinišką duoklę ir pertikrino kad šunų lenktynės yra daugeliui žmonių pageidaujamos vakarais pasilinksminti.

Lenktynių mokesčiai iš visų šaltinių dabar siekia virš $2,000,000.00 kas met ir apie pusė to įplaukia iš šunų lenktynių. Įstatyme, visa mokestis už šunų lenktynes skiriama pašelpai seniems. Ta pašelpa turi but nenutraukiama.

Padidintas trafikas padėjo užmoket už East Bostono Tunelį ir sumažino Elevatorio deficitą.

Jeigu norite vengti priedinį pinigišką sunkumą namo savininkui ir nomininkui, arba jeigu norite išvengti priedinį mokestį už gazą arba "sales" taksas. Jus, kaipo balsuotojas, neužmiršk balsuot "YES" valstijos rinkimuose pritariant lenktynėms.

Ne Leiskite, kad Seniems Pašalpa Liktų New Hampshire ir Rhode Islande.

BALSUOK 'YES'

Balsuodami ant tų paklausimų padėkit kryžiuką (X) dešinėj klėtkutėj prie YES ar NO:—

1. Shall the pari-mutuel system of betting on licensed horse races be permitted in this county?	YES	X
	NO	
2. Shall the pari-mutuel system of betting on licensed dog races be permitted in this county?	YES	X
	NO	

BAY STATE GREYHOUND ASS'N INC. George C. Funk, President
WONDERLAND, INC. Adnah Neyhart, Man. Dir.
OLD HARBOR KENNEL CLUB, INC. Howard C. Davis, President

SUDEGINO SAVO TROBĖSIUS.

Eiskudžių kaime, Papilio valsčiaus, Julius Ikonas padegė savo gyvenamą namą, nuo kurio užsidegė klėtis ir vežiminė, kurie taip pat sudegė. Nuostolių padaryta daugiau negu 1,000 litų. Turtas neapdraustas. Ikonas buvęs ne visai sveikas.

PAJIEŠKOJIMAI

Aš, Elzbieta Tutkus, pajieškau PRANO SPRAINIO, paeina iš Maštaičių kaimo, Gelgaudiškio valsčiaus, Šakių apskričio. Atsišaukit patys; kurie žinot kur jis randasi, prašau pranešt jo adresą, busiu dėkinga.
Mrs. Walter Kunda, (5
851 — 20-th street, Seattle, Wash.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau draugės gyvenimui merginos arba našlės nuo 38 iki 50 metų, neskiriant tikėjimo ar pakraipos, bile butų dora; aš dirbtuvės darbininkas, dirbu visados, svaigalų mažai vartoju, tabako visai nerukau ir nekremtu.. Kuri mylėtų ramiai ir linksmai gyvent, prašau atsįsaukti. Plačiau susipažinsime laiškais. (3)
Vincas Kuklis
9551 Cardoni ave., Detroit, Mich.

Pajieškau Darbo.

Esu našlė be vaikų, galiu gyventi ant vietos ir turiu farmų gaspadinystės patyrimą. Esu 45 metų. (5
P. A.
231 W. 104tr st., Chicago, Ill.

PORTLAND, OREGON
PARSIDUODA 3 LOTAI. PIGIAI.
Klauskite S. BRUZGULIS (3
89 Pearl st., Somerville, Mass.

PAJIEŠKAU PARTNERIO
Su $2,500 cash; turiu didelį orančių sodną ir resortą Floridoj. Esu nevedęs ir vienam nuobodu. (4)
ADOLPH
1448 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

SIENINIAI
KALENDORIAI
1939 METAMS.
Užlaikau daug visokių rušių ir visokia kaina Sieninių Kalendorių. Biznieriams padarome su jų apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų pardavinėt pavieniais arba norint agentauti, geros išlygos. Turime ir Dariaus-Girėno Kalendorių su jų aeroplanu. Prisiunčiame į namus kas reikalauja. Vienas 25c.—5 už $1.
Z. GILEVIČIUS (-
73 Hartford Ave.,
NEW BRITAIN, CONN.

SUŽINOK SAVO LAIMĘ!

Atspėk tavo laimę. Palinksminkit savo draugus. Visi nori savo laimę žinot. Dabar jus galit lengvai atspėt su nauja kalade laimės atspėjimo kortų. Nieko nereikia išmokt—kortos viską pasako. Prisiųskite vieną dolerį ir gausite kaladą Zodiac Fortune Telling Cards ir veltuį katalioga.
OLVANI (5)
43 Banks st., Brockton, Mass.

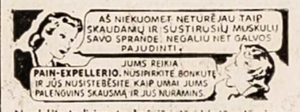

Naudokite tą linimentą, kurį jūsų tėvai ir tėvų tėvai naudoja nuo 1867 metų palengvinimui muskulų skaudėjimo. Nusipirkite bonkutę Pain-Expellerio su Inkaru ant deužės pas savo vaistininką.

PAIN-EXPELLER

MOSTIS NUO ROMATO.

John's Remedy mostis, stebėtinai greit prašalina kaltuninius, nervų ir visų kitų sąnarių skaudėjimus. Tukstančiai pasiliuosavę nuo Romatinių Skaudėjimų, pataria ir kitiems vartoti tik JOHN'S REMEDY MOSTĮ. Jeigu kitos mostys jumis nepatenkino, kodėl nebandote šią mostį, kuri yra viena iš geriausių vaistų nuo Romato. Kaina $1.00 ir 50c.

NUO UŽKIETĖJIMO VIDURIŲ VENTROLA: Sugydo vidaus organus, išvalo gasus. Panaikina skaudėjimą po krutine. Paskatina prie apetito, atgaivina mažakraujus ir sukelia energiją prie vyriškumo—moterims reguliuoja laiką. Kaina $1.00, išbandymui 25c. Agentams duodame nuolaidą. (2)
WESTERN CHEMICAL CO.
P. O. Box 117, PLAINSVILLE, PA.

NAUJA VAISTŲ KNYGA
SVEIKATA LIGONIAMS
Gydymas visokių ligų šaknimis. Augmenimis, žievėmis, žiedais, Sėklom ir Lapais. Joje telpa 311 vardų visokių augalų lietuviškai, angliškai ir lotyniškai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartotl. Kaina su prisiuntimu $1.00. Pinigus geriausia siųsti Money Orderiu, arba popieriniį dolerį laiške. Adresas: (-)
PAUL MIKALAUSKAS
248 W. Fourth St. So. Boston, Mass.

DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro.
Šventadieniais: 10 iki 12 dieną.
3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

TUOJ SUKAKS
25-ki METAI
KAI LIETUVIAI SKAITO
NAUJIENAS
Ir Tamsta prisidėk prie šio didelio burio lietuvių ir užsirašyk tą seniausį ir didžiausį Amerikos lietuvių dienraštį.
SUV. VALST. (už Chicagos) ir KANADOJ, Metams tik $5.00.
Vieną susipažinimui kopiją prisiųsime VELTUI.
Graži dovana tiems, kurie iškalno užsimoka už metus. Rašykit ir savo čekį ar money orderį siųskit.
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS
Brockert's ALE
KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.
JAU GAUNAMAS IR BONKUTĖSE
PRAŠYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.
BROCKERT BREWING CO., Inc.
TELEFONAS Worcester—5-4334
81 LAFAYETTE ST., WORCESTER, MASS.
Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road, South Boston, Tel. SOUth Boston 2271.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠĮ SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOTERŲ DĖMESIUI.

Jau praslinko nemaža metų kaip Amerikoje lietuvių moterys, susispietusios į įvairias grupes, darbuojasi vienoj bei kitoj darbo šakoj, kaip kur net įneina ir į amerikonišką veikimą, bet vieningumo tarp šitų moterų grupelių nėra. Musų darbas mažai reiškia netik amerikiečių tarpe, bet ir tarpusavy neperžymus. Padaryt moterų judėjimą reikšmingesniu, mes privalom turėt tarpe savęs tampresnius ryšius.

Tiesa, tarpe lietuvių yra plačiai įsišakoję partijiniai pasiskyrstymai, kas labai trukdo bendrąjį darbą; bet ar nevertėtų kiek pamiršti tokie pasiskirstymai ir imtis tokio darbo, kuris rupėtų mums visoms bendrai? Tokio darbo, rodos, yra apsčiai, tik jis apleistas arba mažai juo kas rupinasi. Kitų tautų moterys jau eilę metų veikia tuluose darbuose; jos surado tokių darbų ir savo užduotį tęsia sėkmingai, tad ar nebutų laikas ir lietuvėms moterims iškelti tie klausimai, kurie liečia mųs gyvenimą abelnai?

Ateinančiais metais įvyksta New Yorke Pasaulinė Paroda, kur suvažiuos daug moterų iš įvairių šalies kraštų; gal vertėtų pasinaudoti taja proga ir sušaukti Amerikos lietuvių moterų suvažiavimas? Tokiam suvažiavimui siulome gvildenti sekamus punktus:

1. Tampresni ryšiai tarpe Lietuvos ir Amerikos moterų.

2. Pasikviesti moterų atstovę iš Lietuvos (pageidaujama atstovė dalyvavusi pirmutiniame Lietuvos Moterų Suvažiavime 1907 metais).

3. Užmegsti ir palaikyti tampresnius ryšius su pažangiom Amerikos moterų organizacijom: (a) darbuotėje už pasaulinę taiką, (b) kviest moteris kovot su vaikams skiriamoms radijo valandom, kurių dauguma netik moraliu, bet ir sveikatos žvilgsniu yra kenksmingos.

4. Ragint lietuvės moteris užmegsti tampresnius ryšius su Mokytojų ir Tėvų draugija.

5. Surast budus tampresniam suartinimui Amerikoje augusių jaunuolių.

6. Įkurt pastovų fondą padėti gabiems, bet finansiniai neturtingų lietuvių jaunuoliams tęsti mokslą.

7. Jieškot budų pastoviai Amerikos lietuviams seneliams prieglaudai įsteigti.

8. Suvažiavimo metu turėti moterų rankdarbių parodą, kad visos lietuvės turėtų progos pasirodyti savo triusu.

9. Suvažiavimas turėtų įvykti New Yorke, Pasaulinės Parodos metu.

10. Suvažiavime turėtų but atstovaujamos įvairios moterų organizacijos, bet į speciales komisijas reikėtų kviesti kompetentiškas moteris, nors jos ir neatstovautų jokios organizacijos.

Prašome šį klausimą pagvildenti moterų draugijų bei kliubų susirinkimuose ir, jeigu pasirodys kad tokis suvažiavimas yra pageidaujamas, tuomet rupintis jo įvykinimu. Suvažiavimo klausimas turėtų liesti nevien tik Šiaurės, bet Pietų Ameriką ir Kanadą.

Prašome diskusuoti šį klausimą spaudoje, ypatingai moterų skyriuose, kur tokie skyriai yra, arba siųskite savo nuomones laikinajai sekretorei, K. Petrikienei, 221 S. 4-th st., Brooklyn, N. Y.

Greitai bus paskelbta komisijos sąstatas ir tolimesni planai. **K. Petrikienė.**

MOTERŲ KLIUBO MITINGAI BUS SU UŽKANDŽIAIS.

Lawrence, Mass. — Spalių 6 d. čia įvyko Lietuvių Moterų Piliečių Kliubo mėnesinis susirinkimas, V. Kazlauskienei vadovaujant. Prisirašė viena nauja narė, M. Milutaitė.

Raštininkė padarė pranešimą apie "Lietuvių Dieną" ir širdingai ačiavo narėms už jų gausų aukavimą ir padarbavimą kilniam tikslui —Lietuvos Šelpimo Fondui. "Lietuvių Diena" davė Lietuvos Šelpimo Fondui $106.91 gryno pelno.

Svarstyta, kaip pritraukti daugiau narių lankyti mitingus. Siulyta bausmes dėti, bet atmesta, nes nurodyta, kad gražumu galima daugiau nuveikti; tad nuarta kas mėnesį rengti užkandžius.

Nutarta surengti vakarušas 19 lapkričio. Komisijon nėjo: Olga Butenienė, Lena Šiupatrienė ir Anelė Markevičiutė; prie virtuvės —V. Geltovienė, R. Kirmelienė ir L. Bulaukienė; prie barčekių — M. Milutaitė; prie drapanų—O. Milienė ir J. Šleivienė; prie tikietų —M. Lagunienė ir L. Milutienė.

Iki šiol kliubietės balsuodavo metiniuose mitinguose viešai, bet dabar nutarta gruodžio mitinge balsuoti slaptai, kaip daro visos pažangesnės moterys rinkimuose.

Sekantis mitingas bus 3 lapkričio, ir visos narės meldžiamos atsilankyti.

Po mitingo kai kurios narės vaišino visas atsilankiusias moteris naminiais pyragais, pyragaičiais, ausukėm, saldainėm ir kava. Visos gerėjosi skaniais užkandžiais ir tikisi taip pat gerėtis kituose susirinkimuose.

A. Markevičiutė.

Gulivero Kelionės į Nežinomas Šalis.

Labai graži ir interesinga apysaka, pilna sujaudinimo. Su paveikslais. Kaina ..... 50c.

Rašto Istorija. Pagal A. B. Schnitzerį sutaisė Šernas. Aprašo, kokiu budu žmonės rašyti išmoko, kokiu budu išdirbo sau raštą kiekviena žmonių tauta ir tt. Chicago, 1905, pusl. 304. Apdaryta $2.50

Kur Blogas Išėjo į Gerą.

Žmonės sako, kad nėra to blogo, kuris neišeitų į gerą. Taip buvo ir su šita mergaite, Alice Jane McHanry. Ji turėjo skilvį apvirtusį "aukštyn kojomis." Ji atvyko į Fall River, Mass., kur daktarai padarė jai operaciją ir skilvį atitaisė. Laikraščiai taip daug apie tai rašė, taip jos vardą išgarsino, kad viena filmų kompanija pasamdė ją kaip retą įdomybę savo filmoms. Ir dabar mergaitė gerai uždirba.

Kailinių Mados Šiai Žiemai

Šią žiemą bus madoje daugiausia juodos spalvos kailiniai. Šviesi spalva tinka tik lengviems vakariniams apsiaustams, kaip matome modelį iš kairės.

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Laisvamanių prakalbos.

Spalių 6 dieną Lietuvių salėj buvo surengtos prakalbos laisvamanybei platinti. Paskaitą davė drg. Jagminas iš Chicagos, kuris yra Etinės Kulturos Draugijos pirmininkas.

Nors buvo gerai ir plačiai išgarsinta, ir oras pasitaikė gražus, bet publikos atsilankė neperdaugiausiai. Bet kurie atėjo, tiems, matyt, prakalbos patiko. Rengėjai sako, kad daugelis iš publikos laisvamanių veikla susidomėjo ir žada prie laisvamanių kuopos prisirašyti.

Žmonės domisi SLA. Pažangos Vajumi.

Spalių 6 dieną buvo SLA. 136 kuopos mėnesinis susirinkimas, kur buvo daugiausiai kalbėta apie Pažangos Vajų. Nariai buvo patenkinti, kad J. Jaras yra paskirtas generaliu organizatorium, ir visi prisižadėjo šimtu nuošimčių kooperuoti.

Narių tarpe kilo didelis pasipiktinimas dėl "Dirvos" aprašymo pereito trijų kuopų pikniko. Mat, Karpius prirašė apie tą pikniką nebutų dalykų ir įžeidė kai kuriuos žmones. Kuopa nutarė parašyti į organą "Tėvynę" papeikimą "Dirvai."

Spalių 5 dieną SLA. 14 kuopa turėjo susirinkimą, kuriame buvo ir vajui organizatoriai išrinkti. Nariai taipgi pasižadėjo darbuotis.

SLA. kuopų sekretorių žiniai.

Prašau visų SLA. kuopų Ohio valstijoj, kad sekretoriai kuo greičiausia man priduotų visų užsiregistravusių organizatorių vardus ir antrašus, kad aš galėčiau kaip galima greičiau susinešti vajaus reikalais. Aš turiu įvairių sumanymų pasiulyti jų kuopoms; be to, man reikalingi visi rekordai. Siuskite mano antrašu: 8813 Empire ave., Cleveland, Ohio. Kuo ilgiau mes lauksime, tuo mažiau padarysime darbo. Padėkime Ohio valstiją pirmoj vietoj naujų narių prirašyme.

Pittsburghas geriausia vieta SLA. centrui.

Daug kalbama apie kėlimą SLA. centro į Pennsylvaniją, ir nėra abejonės, kad jis bus iškeltas į Pittsburghą, kur randasi didelė lietuvių kolonija, ir parankiai privažiuojama iš kitų kolonijų. Musų kolonijos nariai didžiumoj pritaria kelti SLA. į Pittsburghą, ir kelti ilgai nelaukiant, nes vėliau gali tekti ir prievarta daryti perkėlimą. Musų red. Kl. Jurgelionis gana aiškiai nurodė priežastis, dėl kurių centras turi buti perkeltas į Pennsylvaniją.

Visos trys SLA. kuopos rengiasi prie didelio baliaus ateinančią žiemą. Nors bendras piknikas ir nekaip pavyko, bet visi tikisi kad balius duos geresnių vaisių.

Spalių 9 dieną VVS. buvo surengusi Vilniaus paminėjimo dieną. Buvo koncertas su prakalbomis ir pasmerkti lenkai grobikai. Ant galo buvo šokiai. Publikos atsilankė neperdaugiausia.

Tarpe demokratų ir republikonų eina karšta kova už gubernatoriaus vietą. Demokratų kandidatas yra Sawyer, o republikonų—Bricker. Lietuviai daugumoj stoja už demokratus.

Jonas Jarus.

MASINIS MITINGAS.

Lapkričio 2, serėdoje, nuo 7:30 vakare rengia didelį susirinkimą Lietuvių Labor Non Partisan League, **Darbininkų Svetainėje**, 920 E. 79-th street, Clevelande. Įganža dykai. Kalbės du žymus kalbėtojai, ir nušvies politikierių veikimus ir visuomeninę eigą šioje apielinkėje. Visi lietuviai nepamirškite į tą susirinkimą atsilankyti.

Komitetas.

Ar Buvo Kristus?

Išėjo iš spaudos nauja knyga.

MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sunumi.

TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinosite kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų, Kalėdų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys vadina pagonis bedieviais. Atrasite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiavotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tiktai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" afise arba pas

T. J. KUČINSKAS,
3501 So. Union Ave.,
CHICAGO, ILL.

WORCESTER, MASS.

CHESTNEY'S CANTEEN

GERIAUSI IŠSIGĖRIMAI IR VALGIAI.

Visokia Degtinė, Likeriai, Vynai ir visokių išdirbystčių ALUS.

VALGIAI ŠVIEŽI ir GEROS RŪŠIES.

PATARNAVIMAS GERAS!

Taipgi gaunamas ir "KELEIVIS" pavieniais numeriais.

90 MILLBURY STREET

WORCESTER, MASS.

VIRĖJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik butų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.

Knygą sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skyrius. Kaina $1.00.

Reikalaukite: "KELEIVIS",
253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

NAUJIENOS IŠ KANADOS

WILLOW CREEK, ALTA., KANADA.

Apie angliakasių gyvenimą Albertos ir Britų Columbijos provincijose.

Šių metų pradžioje buvo Albertos ir British Columbia provincijų angliakasių suvažiavimas Calgary mieste. Suvažiavimas tęsėsi 3 dienas. Buvo nutarta reikalauti:

1. Pakelti 20 nuošimčių atlyginimo už darbą, o kurie dirba ant vadinamo "long wall," tiems pakelti 40 nuošimčių.

2. Įvesti 6 valandų darbo dieną.

3. Duoti augliakasiams 2 sąvaites apmokamų atostogų.

4. Už viršlaikį pusantros mokesties, o už darbą šventadieniais dvyguba mokestis.

Išstatyta ir daug kitų reikalavimų, apie ką savo laiku jau buvo "Keleivy" rašyta. Dabar paaiškinsiu, kas iš to išėjo.

Kadangi kontraktas baigėsi 31 kovo, tai tuojaus tam tyčia unijos įgalioti atstovai pradėjo tartis su kasyklų kompanijomis Albertos ir British Columbia provincijose dėlei viršminėtų reikalavimų. Kietųjų anglių kompanijų atstovai buvo daug sukalbamesni, bet minkštųjų anglių kasyklų savininkai, kurie randasi daugiausia apie Drumhellerį, Albertos provincijoj, pasirodė labai atkaklus ir sunkiai sukalbami. Rodėsi, kad be streiko nebus galima ir apsieiti. Bet kadangi minkštųjų anglių kasyklos vasaros metu vistiek nekuomet nedirba, o dirba tik rudens ir žiemos laiku, o buvo nutarta kaip minkštųjų taip ir kietųjų kasyklų angliakasiams veikti bendrai, tai vasaros metu nebuvo jokio pamato streikuoti. Per vasarą buvo vedama tik pasitarimai, kurie tačiau jokių rezultatų nedavė. Galų gale praėjo vasara ir atėjo darbo sezonas. Nuo rugsėjo 1 d. pradėjo dirbti senomis sąlygomis. Bet šiomis dienomis unijos atstovams pavyko su kasyklų savininkais susitarti ir tuo budu išvengti streiko. Žinoma, negavom visų viršminėtų reikalavimų išpildyti, bet dalinai patenkino, butent:

Išoriniai darbininkai ir katrie viduje negavo $5.00 už 8 val. darbo dieną, tiems pakelta 10 nuoš. O katrie gavo $5.00 su viršum, tiems pakelta tik 5 nuoš. O "ilgos sienos" (long wall) angliakasiai gavo da po 19 nuošimčių daugiau. Visos kitos sąlygos pasilieka tos pačios. Vadinasi, kaip buvo taip ir pasilieka 8 val. darbo diena. Kiti pagerinimai irgi atmesti. Dabar mokestis sulyg naujo kontrakto yra sekanti: su angliakasio liudijimu (miner's certificate) už 8 val. darbo dieną $5.51; o be tokio liudijimo ir laukc dirbantiems tik $4.80. Angliakasiams prie "ilgos sienos" už 8 val. darbo dieną $5.70, bet tik angliakasiams, o katrie kitoki darbą dirba, tai tiems tik $5.51 į dieną.

Kontraktas dar nepasirašytas, nes turi visi angliakasiai jį perbalsuoti; bet kaip matyt, streiko jau nebus ir angliakasiai greičiausia sutiks. Kompanijos jau dabar pradėjo mokėti susitartą naują mokestį.

Dabartiniu metu minkštosios anglių kasyklos apie Drumhellerį dirba apie 2 ar 3 dienas sąvaitėj.

Butų labai gera, kad ir kitų kasyklų apylinkių angliakasiai lietuviai aprašytų "Keleivyje" darbo sąlygas ir darbininkų gyvenimą.

Bijunas.

KELIATAS PATARIMŲ FARMERIAMS

Kaip naudingiau sunaudojus bulvienojus.

Nukasus bulves, ukininkai bulvienojus dažniausiai, nors jų ir nemaža yra, palieka vietoje arba surinkę į kruvas sudegina. Betgi bulvienojai ukyje galima daug kur daug naudingiau sunaudoti.

Jei bulvės anksčiau nukasamos ir bulvienojai lieka žali, juos galima sudžiovinti ir žiemą duoti kaipo pašaro priedą avims, kurios juos ėda, ir jie tuo atvėju dar turi iki 3 nuoš. virškinamųjų baltymų.

Kas avių neturi, arba kur bulvienojai buna jau sudžiuvę ir pašarui netinka, tenai juos galima iškratyti ganyklose, kurioms jie bus gera apsauga nuo šaltų vėjų arba karštos saulės. Žiemą tarp jų susirenka sniego, ir dėl to žolių šaknys geriau išgyvena šalčius ir pavasario staigias oro atmainas. Be to, pavasarį tarp jų tirpstantis sniegas, vandens pavidale, daugiau susigeria į žemę, o nenubėga tolyn. Pavasarį žolei augti jie nekliudo, bet saulė juos kaitina labiau, greičiau sušyla žemė ir greičiau pradeda žolė augti, o iš puvančių bulvienojų dar gauna šiek tiek ir trąšos, ir žolė našiau auga. Vasarą irgi per bulvienojus saulė ne taip žemę išdžiovina ir geriau, vienodžiau žolė auga. Jau apipuvusius bulvienojus surinkus galima suvartoti tvartams kreikti arba kompostui. Kai ukininkas turi daugiau šaknavaisių žiemai palikti rusiuose, tai jiems reikia suvartoti šiaudų. Jų vieton galima panaudoti bulvienojus.

Iš tų kelių pavyzdžių matyti, kad bulvienojų deginti neverta; juos galima sunaudoti gana naudingai ukyje.

Mikas Tamašauskas.

SVEIKATA

TAI DIDELĖS SVARBOS VEIKALAS KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kuno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kuno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta.

Kaina $2.50

KELEIVIS
253 Broadway So. Boston, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo musų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

Kaip Pakliuvo Kėdainių Plėšikai.

Prieš kurį laiką Kėdainių apylinkėje pasirodė plėšikai. Du vyrai ginkluoti revolveriais ir peiliais užstodavo žmonėms kelią Babėnų miške ir apiplėšdavo.

Plėšikai žmones terorizavo du-tris mėnesius, nes policija niekaip jų negalėjo sučiupti. Pagaliau vieną dieną Kėdainiuose pasirodė visiškai girtas pil. J. Šmigelskis. Kaip triukšmaująs ir girtas Šmigelskis buvo uždarytas į policijos daboklę.

Dėl Šmigelskio girtuokliavimo policijai kilo įtarimas, kad jis Kėdainių restoranuose kelinta savaitė girtuokliauja, daug prageria ir nieko nedirba.

Daboklėje Šmigelskis rado kitą pilietį besėdintį ir tam išeinant Šmigelskis prašė nueit pas Kišonienę ir ją įspėti, kad susitvarkytų.

Tasai pilietis buvo šnipas ir pranešė policijai, kuri pas Kišonienę tuojau padarė kratą. Kratos metu pas Kišonienę buvo rastas Br. Griegaravičius, ginkluotas revolveriu; rasta ir vogtų daiktų.

Tardomas Griegaravičius prisipažino, kad su Šmigelskiu Babėnų miške užpuldinėję žmones ir plėšę. Prispirtas prisipažino ir Šmigelskis.

Paaškėjo, kad Griegaravičius su Šmigelskiu plėšdavo, o Kišonienė su K. Bielskiute vogtus daiktus slėpdavo.

Apyg. teismas Griegaravičių ir Šmigelskį nubaudė po 15 metų sunkųjų darbų kalėjimo, o Kišonienę ir Bielskutę po pusantrų metų sunkųjų darbų kalėjimo.

Bielskiutė buvo padavus apeliacinį skundą, bet Rumai jos skundą atmetė.

VOKIEČIAI PAKEITĖ ŠEŠUPĖS VARDĄ

Kaip žinoma, Šešupės žemupis teka per Rytprusių teritoriją. Kadangi ten dar prieš karą buvo daugiausia lietuviškai kalbama, tai ir Maironio giesmė "Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka" buvo virtus kaip ir šios vietos himnu. Šešupės vardas ir vokiečių buvo tariamas ir rašomas lietuviškai—Scheschuppe. Tačiau dabar, kaip vokiečių laikraščiai praneša, po eilės kaimų ir miestelių vardų suvokietinimo, pradėjo vokietinti upių, ežerų ir kalnų vardus. Lietuvių apdainuotoji Šešupė gavo "Ostfluss" vardą, kas reiškia: Rytų upė.

TRYS VAIKAI PASKENDO, KETVIRTĄ IŠGELBĖJO.

Šiomis dienomis Mažeikiuose įkrito į šulinį ir paskendo Klinčienės 4 metų vaikas. A. Panemunės vals., Saušilų kaime įkrito į kudrą ir paskendo Abugelienės 4 metų vaikas. Mosėdžio val., Taurų kaime, Paulausko kudroje rastas paskandintas naujagimis. Motina jieškoma. Klaipėdoje į Dangę buvo įkritus 5 metų amžiaus H. Taleikytė, bet darbininkas ją ištraukė ir ligoninėje pavyko tagaivinti.

MATYT, APSIVOGĖ IR ŠITAS.

Buvęs Policijos mokyklos Kaune viršininkas A. Ramanauskas po revizijų buvo iš Kauno perkeltas į Pasienio policiją — Ukmergės baro V rajono I eil. viršininku.

Dabar A. Ramanauskas ir iš tų pareigų atleistas.

X-SPINDULIAIS DAKTARAS IŠDEGINO LIGONIUI AKIS.

Leipalingio valsč., Seinų apskričio ukininkas J. pas vieną žinomą kaunietį gydytoją nuo 1934 ligi 1937 m. gydėsi nosį; giliai nosies dugne augo navikas.

Tas gydytojas naviką gydė X-spinduliais, norėjo išdeginti. Tačiau nuo švitinimo tas ukininkas visiškai apako. Pasirodo, kad daktaras išdegino jam ne ligą, bet akis.

Nukentėjusis Kauno apylinkės teisme tam daktarui iškėlė kriminalinę bylą.

Ekspertų teismas pakvietė akių ligų specialistą prof. Avižonį, kuris raštu pareiškė nuomonę, kad tas ukininkas apakęs tikrai nuo švitinimo X-spinduliais, tinkamai neuždengus akių. Kaltinamasis gydytojas teisme aiškinos, kad akys buvusios uždengiamos švino plokštelėmis, o nukentėjusis sako, kad ne.

Be to, kaltinamasis gydytojas sako, kad buvę padaryti aštuoni švitinimo seansai, o prof. Avižonis tvirtina, kad kelios dešimtys seansų.

Kai nukentėjusis gulėjo akių klinikoje, tai prof. Avižonis aiškindavęs studentams ir rodydavęs nukentėjusį, sakydamas: štai, kaip X-spinduliais išdegino žmogui akis.

Anądien Kauno apylinkės teisme toji byla buvo sprendžiama, bet atidėta, kad šalys galėtų pasiulyti papildomus liudytojus ir įrodymus.

UŽDĖGĖ NAMĄ IR PATI SUSIDEGINO.

Mediniškių kaime, Troškunų valsčiuje, pas Antaną Baroną kilo gaisras. Gaisro užgesinti nepavyko ir namas su visu inventorium sudegė. Pradėjus namui degti, buvo pasigesta Emilijos Baronienės. Namas buvo jau apimtas ugnies ir vidun nebuvo galima įeiti. Tik sudegus namui, Baronienė buvo rasta beveik visiškai sudegus. Spėjama, kad Baronienė, norėdama nusižudyti, uždegė namą ir pati susidegino.

Baronienė buvo labai nervinga, o protarpiais atrodydavusi net nenormali ir kartą jau buvo padegusi namą, bet pavykę užgesinti, o šį kartą savo norą įvykdė.

ĮĖJO Į MADĄ PEŠTYNĖS.

Butrimonys. Nors dabar kulturėjimo laikai ir daugelis nekulturingų darbų saugojasi, bet visgi yra dar ir tokių, kurie mano, kad ir nekulturingi darbai duoda naudą ir garbę tautai.

Paskutiniu laiku Butrimonių apylinkėj labai madoje pešty nės. Ypatingai miestelyje, kai susirenka apylinkės jaunimas, tai nei vieno turgadienio nei šventadienio neapsieinama be peštynių. Neretai net ir pagyvenę žmoneliai išmėgina viens antro galvos tvirtumą.

LIETUS TRUKDO BAIGTI JAVUS NUO LAUKŲ NUVALYTI.

Smilgiai, Panevėžio apsk. Šiais metais buvo gana karšta ir sausa vasara. Tačiau, bendrai imant, oras javams augti buvo gana palankus ir šioje apylinkėje daugumoje vietų javai užaugo labai gražus. Taip pat gražiai atrodo bulvės, šakniavaisiai ir kiti augalai, tik paskutiniuoju metu užėjus lietingesniems orams kai kurie ukininkai negali galutinai baigti javus nuo laukų nuvalyti.

Ziudetų Vokiečiai Sveikina Nacių Armiją.

Šis vaizdelis buvo prisiųstas iš Čekoslovakijos oro bangomis, todėl nelabai aiškus. Jis parodo, kaip Ziudetų vokiečiai sveikina Vokietijos raitelius atjojant.

LIETUVOJ GEROKAI DIDESNIS DERLIUS.

Dabar Lietuvoje vyksta naujo derliaus kulimas. Šįmet grudų ir pašarų derlius gerokai didesnis negu buvo pernai.

Lietuvos Banko korespondentų iš įvairių vietų pranešimai rodo, kad šįmet rugių derlius busiąs didesnis apie 5 procentus, kviečių net 40 procentų, miežių 19 procentų, žirninių javų 2 procentai, avižų 22 procentai, sėmenų 6 procentai.

Iš viso busią prikulta apie 32,000,000 centnerių javų.

Tsb.

RAGUVOJ BUVO SMARKIOS ČIGONŲ MUŠTYNĖS.

Raguvos miestely, Panevėžio apskrity, į Žolinių jomarką privažiavo labai daug čigonų. Nors čigoniškas gyvenimas sunkus, bet ir čigonai "moka" pasilinksminti, todėl burys čigonų susirinko viename restorane. Aplaistant savo klajok lišką gyvenimą, kilo baisios muštynės. Į darbą čigonai paleido kėdes, bonkas ir kitus po ranka pakliuvusius daiktus. Restoranas smarkiai nukentėjo, nes išdaužyti langai, sulaužyta stalai, kėdės ir daug kitokios žalos padaryta. Smarkiai nukentėjo keliolika visai nekaltų, buvusių restorane žmonių. Policija keliatą čigonų pagavo, visi kiti išbėgiojo.

"TAUTIŠKI" PASAI ARKLIŲ NEAPSAUGOJA.

Nesenai buvo rašyta, jog tautininkai įvedė pasus arkliams, kad vagys negalėtų jų vogti. Bet tai nieko negelbsti. Štai, Rokiškio policija 6 rugsėjo sugavo arkliavagį Šapranauską, kilusį iš Steponių km. Kartu suėmė ir jo gaują. Tačiau tą pačią dieną Spečiunų k. iš pil. Kazio Žgrundos nežinomas vagis pavogė 200 litų vertės kumelę.

RADVILIŠKIO PUSBERNIŲ KOVŲ ARENA.

Miesto sodas yra virtęs kumščiavimosi ir kuolais daužymo į galvas vieta. Nėra nei šeštadienio arba sekmadienio, kad čia susirinkę miesto pusberniai nesuvestų savo "sąskaitų." Doras žmogus net bijosi vėlesnį vakarą pasilikti sode, nes kartais miesto pusberniams "krenta į akį" ir visai nekalti žmonės.

ITALAI LIETUVOJE PERKA BULVES.

Viena didėle italų importo b-vė Lietuvoje užpirko šių metų derliaus 1500 tonų bulvių.

SENAS UKMERGĖS ŽYDAS PABĖGO SU TARNAITE.

Žydų spauda iš Ukmergės praneša, kad tenai 60 metų amžiaus žydas, antrą kartą vedęs, šiomis dienomis pabėgęs nuo savo žmonos su savo jauna tarnaite, nežyde. Šis įvykis Ukmergėje sukėlė daug kalbų. Pabėgėlis su tarnaite saviškių jieškomas, tačiau ligšiol jo surasti nepavyko.

ŠĮMET LABAI DAUG GRYBŲ.

Šįmet Lietuvos miškuose yra labai didelis grybų derlius. Ypač, kelis kartus daugiau, negu ankstyvesniais metais, miškuose yra randama baravykų. Grybų derlius žymiai jaučiasi ir Kauno restoranuose bei valgyklose, kur taip pat vis dažniau pietums patiekiami grybai.

"IŠMEILINO" IŠ KIŠENĖS PINIGINĘ.

Rugsėjo 9 dieną pil. K. V. Panevėžy susitiko savo pažįstamą "panelę" ir norėjo "užfundyti." Ją ir jos draugę nušivedė į "Rutos" restoraną ir pradėjo vaišintis. Kiek pasivaišinę, jie išsiskyrė. K. už keleto minučių pasigedo neturįs kišenėje piniginės, kurioje buvę apie 50 litų pinigų, pasas ir kiti svarbus dokumentai.

AMERIKIEČIAI MAŽIAU SIUNČIA PINIGŲ LIETUVON.

...."Lietuvos Žinios" rašo: Anksčiau, prieškriziniais laikais, iš Amerikos į Lietuvą buvavo atsiunčiama apie 30 mil. litų per metus, o nuo 1932 metų kai prasidėjo perlaidos mažėti, tai sumažėjo ligi 6—7 mil. litų per metus. Praėjusiais metais iš Amerikos į Lietuvą (pašto perlaidomis ir per bankus) atsiųsta 6 mil. 200 tukst. litų.

UŽSIMUŠĖ NEPILNO PROTO MERGINA.

Barbora Masilionytė, Naujamiesčio miestelio nepilno proto mergina, nuėjo anądien į Vaišvilčių kaimą ir apsistojo pas eigulį Ant. Laduką. Masilionytė pasiprašiusi Ladukienės nuėjo į daržinę ir užlipusi ant bertainio atsigulė.

Naktį Masilionytei prireikė išeit lauk ir belipdama nuo bertainio nukrito ir užsimušė.

Rytmetį Ladukas rado Masilionytę negyvą gulinčią ant klojimo su sužalota galva.

LAUKIAMA ATVYKSTANT IŠ RUSIJOS APIE 30 LIETUVIŲ.

Kaip teko patirti, Sovietų vyriausybė jau davė principinį savo sutikimą leisti grįžti apie 30-čiai lietuvių, patekusių į Rusijos koncentracijos lagerius ar kalėjimus. Manoma, kad jie atvyks po keletos savaičių. Atvykstančių tarpe busią ir penketas kunigų.

LIETUVOS ŽYDAI NEVAŽIUOJA Į PALESTINĄ

Nesenai dar pasaulinės žydų organizacijos labai įkyrėdavo Anglijos valdžiai, kad ji mažai duodavo žydams leidimų įvažiuoti į Palestiną. Anksčiau anglai per metus duodavo žydams po 12,000 certifikatų (leidimų); vienas certifikatas duoda teisę įvažiuoti į Palestina vienai žydų šeimai. Pernai viso pasaulio žydams buvo išduota jau tiktai 8,000 certifikatų, o šįmet tiktai 4,000. Certifikatai padalinami įvairių kraštų žydams, pagal jų skaičių.

Anksčiau ir iš Lietuvos žydai gana gausiai važiuodavo į "savo tėvynę" Palestiną. Bet daugelis, apsižiūrėję, bėgdavo atgal. Grįžusieji pasakoja apie sunkias Palestinos gyvenimo sąlygas, ir tuo numuša kitiems apa keliauti į "pažadėtąją žemę." Pastaraisiais gi laikais, kai Palestinoje vyksta nuolatinės riaušės, kai arabai bombomis vaišina nepageidaujamus atėjunus, Lietuvos žydai nuo keliavimo į Palestiną visai susilaiko. Per paskutinius keturis mėnesius nei vienas žydas iš Lietuvos neiškeliavo į Palestiną. Ot, jei kas leistų į Ameriką, tai visi žydai išvažiuotų.

ALYTAUS APSKRITY PRIVISO DAUG ŠERNŲ.

Paskutiniais metais Dusmėnų, Onuškio ir Žilinų girininkijose, Alytaus apskrity, atsirado labai daug šernų. Pamiškių gyventojams jie daro didelius nuostolius ir neretai baisu pro jų bandas praeiti. Yra mačiusių iki 70 šernų vienoje kaimenėje. Todėl ir nenuostabu, kad į Varėnos urėdiją nuolat plaukia prašymai padarytiems nuostoliams atlyginti. Nukentėjusieji ukininkai pageidauja, kad anksčiau minėtų girininkijų miškuose butų padaryta didesnio masto medžioklė, kad tuos nevidonus bent kiek praretintų.

Užaugo Nesodintos Bulvės.

Šakių apylinkėj praėjusią žiemą buvo daug sniego, todėl žemė neįšalo ir likusios neiškastos bulvės išbuvo bulvienose sveikos per žiemą. Kai kur tokiose vietose buvo pasėti iš rudens rugiai, o kitur šį pavasarį buvo sėjamas vasarojus. Taigi ir tuose rugiuose ir vasarojuje likusios pernykščios bulvės gražiai sudygo ir per visą vasarą augo. Kai ukininkai dabar pradėjo art važienas, tai arimuose pasirodė nemaža bulvių, tik jos smulkios. Tad ukininkai užgena kiaules ir duoda nuginkti nesodintų bulvių derlių. Šiaip ražienose ar vasarojienose apsėtose dobilais bulvės gražiai sau žaliuoja ir kažkaip keistai žmogui atrodo. Nei seniausi vietos žmonės nepamena tokių metų, kad per žiemą pasilikusios bulvienose bulvės neiškastos, butų sveikos išlikusios iki pavasario. Ukininkai tokiais metais labai stebisi.

KIAULĖ APDRASKĖ UKININKĄ.

Punia. Butrimonių v. Ukininkas Kazakevičius norėjo uždaryti kiaulę su paršiukais į tvartą, bet paršiukams greit nesulipus norėjo juos sukelti. Nutvėrus paršiuką, jis sužvigo. Tuomet kiaulė šoko ant Kazakevičiaus ir jį pradėjo draskyti. Bet išgirdę triukšmą atbėgo jo šeimos nariai gelbėti. Tik subėgus daugiau žmonių pavyko kiaule nuvyti. Kazakevičius buvo gerokai sužeistas, kuriam net reikėjo ir ligoninėj keletą dienų pagulėti.

PAŽANGUS SAVAITRAŠTIS

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Į U. S. A. metams kainuoja $1.50. Pažinkite Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą, išsirašydami "Argentinos Lietuvių Balsą." Adresas:
"A. L. BALSAS"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas tilptų GREIT, reikia priduoti garsinimą administracijon nevėliau PANEDĖLIO VAKARO. Siunčiant per paštą, reikia pasiųst iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip panedėly. Vėliau gauti garsinimai į tos savaitės numerį nespėjama patalpint.

Norint, kad garsinimas nesusitrukdytų, sykiu su pagarsinimu reikia siųsti ir mokestį.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokį parengimą, trumpą pranešimą patalpinam už $1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pajieškojimus darbininkų, pardavimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesnėm raidėm antgalvis—15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pajieškojimus giminių ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio pajieškojimo kaina 50c.

Norint pajieškot su paveikslu, reikia pasiųst fotografiją ir klaust kainos.

"KELEIVIS," 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS

Tarp New Yorko ir Klaipėdos, per Gothenburgą

Kelionė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais. Nuo Švedijos, vykssta iš Stockholmo ar Kalmaro moderniškuoju S. S. "Marieholm."

Nereik Švedų vizos keleiviams į Lietuvą per Švediją.

KALĖDINĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Išplauks iš New Yorko
DROTTNINGHOLM: ..... Lapkričio 30
GRIPSHOLM: ..... Gruodžio 7

Platesnių žinių ir laivakorčių krepkitės į vietinį laivakorčių agentą, arba

SWEDISH AMERICAN LINE

154 BOYLSTON STREET, BOSTON, MASS.

KALĖDINĖ EKSKURSIJA
Į LIETUVĄ
LAIVAI IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO

EUROPA	Lapkričio 26
DEUTSCHLAND	Gruodžio 1
HAMBURG	Gruodžio 7
BREMEN	Gruodžio 14
NEW YORK	Gruodžio 15

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburgo
Mes jums pagelbėsime gauti vizitinių ir imigracijos vizas jusų Europos giminėms.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
252 BOYLSTON ST., ... BOSTON, MASS.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Pažangiejie Amerikos Lietuviai!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI ŠVIESTIS. JŲS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir jau 14-ti metai leidžiamas Rimtas Mokslo, Literaturos ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas **KULTURA.**

"KULTURĄ" REDAGUOJA GARBĖS PROFESORIUS P. LEONAS. Bendradarbiauja įžymiausieji Lietuvos mokslininkai, rašytojai, veikėjai, todėl "Kulturos" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje 1937 m. žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRAŠYKITE JĮ PATYS, nes "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomųs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas 1937 m. duoda savo pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingą dovaną—dailiai iliustruotą, įdomų įžymiojo anglų rašytojo B. SHAW Romaną **"Juoda Mergaitė Jieško Dievo."**

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi: **Lietuvoje metams tik 16 litų, pusmečiui 8 litai. Amerikoje metams $4; pusei metų $2.**

Adresas:
ŽURNALAS "KULTURA"
ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Vietinės Žinios

BUS MASSACHUSETTS DRAUGIJŲ SUVAŽIAVIMAS.

Draugijos, kurios da nepriklauso prie Amerikos Lietuvių Kongreso, prašomos atsiųsti savo atstovus.

Pereitą nedėldienį "Keleivio" name įvyko Massachusetts Lietuvių Draugijų Komiteto posėdis, kuris nutarė šaukti metinį kolonijų atstovų suvažiavimą.

Suvažiavimas įvyks 4 d. gruodžio, 1 valandą po pietų, Stašių salėj, Cambridge, Mass.

Suvažiavimui pasibaigus, vakare tenai pat bus bankietas. Bankieto metu bus geros muzikos, dainų, kalbės dabar tik iš Lietuvos atvažiavęs jaunas advokatas Algirdas Jokšas ir delegatai iš kolonijų.

Visos Massachusetts valstijoje gyvuojančios lietuvių draugijos, kliubai ir kitokios organizacijos, kurios iki šiol da nebuvo prisidėjusios prie Amerikos Lietuvių Kongreso veiklos, šiuo yra prašomos išrinkti savo atstovus ir prisiųsti juos į Massachusetts Draugijų suvažiavimą 4 gruodžio.

Massachusetts Lietuvių Draugijų Komitetas yra Amerikos Lietuvių Kongreso skyrius šioje valstijoje. Prie jo priklauso jau apie 50 įvairių draugijų, kliubų ir kuopų; bet yra da tokių, kurios da nepriklauso. Taigi dabar jos kviečiamos prisidėti.

Amerikos Lietuvių Kongreso tikslai yra labai gražūs. Visų pirma, Kongresas traukia vienybėn visus Amerikos lietuvius. Toliau, Kongresas rupinasi Lietuvos žmonių laisve. Kada tik Lietuvai pasirodė koks pavojus iš lauko, Amerikos Lietuvių Kongresas visuomet pakėlė galingą savo balsą už Lietuvą.

Jis kalba 100,000 organizuotų lietuvių vardu, nes tiek jis turi narių.

Pereitą žiemą Amerikos Lietuvių Kongresas susinko 20,000 balsų po Amnestijos Peticija ir įteikė ją Lietuvos valdžios atstovybei, reikalaudamas paliuosuoti Lietuvoje politinius kalinius, kurie nėra prasikaltę nei valstybei, nei visuomenei, o sėdi tik dėl to, kad reikalavo demokratinės tvarkos atsteigimo.

Amerikos Lietuvių Kongresas remia ir pinigais demokratijos gynėjus Lietuvoje. Jis remia ir Ispanijos žmones, kurie ginasi nuo fašizmo jungo.

Prie šitos garbingos veiklos turėtų prisidėti kiekviena pažangi lietuvių organizacija.

Internacionalio Instituto balius.

Bostone yra organizacija, kuri vadinasi International Institute vardu. Jos tikslas —palaikyti tarp įvairių tautybių žmonių kontaktą ir vystyti draugiškus santikius. Siekdama šito tikslo, organizacija kas metai ruošia tam tikrus vakarus, kur galima išgirsti įvairių tautų dainų, pamatyti jų liaudies šokius, kostiumus ir tt. Po to vakaras baigiasi bendru balium.

Šįmet toks vakaras yra ruošiamas penktadienio vakarą, 4 lapkričio, Statlerio viešbuty, Imperial Ballroome. Dalyvaus armenai, finai, čekoslovakai, francuzai, lenkai, lietuviai, rusai, norvegai, graikai, švedai ir kiti.

Lietuvių grupei vadovaus Antanas Krušas iš Brocktono.

Vakaro rengimo komitete lietuvius atstovauja p. Ona Kapočienė, p-lė Eleonora Norkunaitė, adv. Šalna ir Aleksandras Čaplikas.

Siulo lietuviams ant veislės kandidatą, kuris lietuvių nepripažįsta.

Šiomis dienomis Bostono lietuviams buvo išsiuntinėtas politikierių agitacinis laiškas, kuris rašytas neva lietuviškai, bet pagal airių gramatiką. Tik pasiklausykite:

"Ant sekančio Antradienio jus busit prašytas balsuote del Šerifo Suffolk County. Musu Lietuvki sandraugai per visa Suffolk County patvirtinę Councileri D—— link visas veisles. Mes norim parodyti Lietuviem kad šerifas šitos grovystės buvęs priderystei 21 metus ir yra niekad nepripažinęs Lietuvius..."

Ir šitą šerifą, kuris per 21 metus "niekad nepripažinęs" lietuvių, politikieriai nori įkalbėti lietuviams ant "veislės!"

Žmonės, kurie nori politikuoti, turėtų pasimokyti bent kiek lietuvių kalbos, arba duoti mokantiems parašyti tokius laiškus, tuomet neišeitų tokios nesąmonės.

Ką sako Bostono kiniečiai apie japonų karą.

Bostone yra daug kiniečių ir jie labai domisi tuo, kas dabar darosi jų tėvynėj. Jie čia turi ir savo biurą, kurį veda Dr. Tehyi Hsieh. Jis sakosi senai jau žinojęs, kad japonai paims Kantoną. Ginti šitą miestą kiniečiams nebuvę prasmės, nes prie jo gali prieiti japonų karo laivai. Todėl jau iš kalno kiniečių buvę nutarta viską iš to miesto išvežti, ištraukti gyventojus ir paskui miestą padegti, kai japonai artinsis.

Taip pat busią ir su laikinaja sostine Hankau. Kiniečiai atiduoda savo miestus japonam ir vis traukiasi atgal, į trečiąją apsigynimo liniją, kur stovinti jų "raudonoji armija" su 1,000,000 kareivių. Čia tai jau busiąs japonams galas, nes jie busią labai toli nuo savo papėdės nužygiavę, o kiniečių "raudonajai armijai" čia pagalbą duosianti Sovietų Rusija. Ta raudonoji kiniečių armija čia senai jau statanti tvirtoves ir rengianti japonams kapus.

Valdžia planuoja Bostone statyti da 4 butų kolonijas. Vietos numatytos South Bostone, Roxburyje, Charlestowne ir South Ende.

New Bedfordo Valdininkai Apvogė WPA.

New Bedford, Mass. — Nepaprastas prisaikintųjų suolas pereitą sąvaitę čia apkaltino miesto majorą, jo sekretorių, 12 councilmanų, 5 aldermanus ir visą eilę kitų politikierių už sąmokslą apgaudinėti piliečius ir vogti bedarbiams skiriamus WPA pinigus. Majoras Carney yra kaltinamas paėmęs iš 5 žmonių kyšius po $25,-000. Be to, 18 politikierių kaltinama už apvogimą miesto iždo pristatant miesto reikalams žvyrių. Councilmanas Raymond padaręs net 30 vagysčių.

Sučiupo da du netikrų pinigų platintoju.

Federalinės valdžios agentai Bostone pereitą sąvaitę padarė kratą vienam Back Bay apartmente ir suėmė du italu, vyrą ir merginą, kurie buvo atvežę čionai iš New Yorko netikrų pinigų. Tai bus jau 44 netikrų pinigų platintojai suimti čia nuo pereito liepos mėnesio.

Dabar suimta pora vadinasi įvairiais vardais. Mergina yra žinoma kaip Mary Florenzo ir kaip Mary Russo, o vyras vadinasi Pagano, bet yra taipgi žinomas kaip Jimmie Bruno ir kaip "Mr. X." Valdžios agentai sako, kad jis yra netikrųjų pinigų raketo vadovaujamoji figura. Jis atvykęs su ta merga iš New Yorko automobilium ir atsivežęs $2,000 netikrų pinigų po $5 ir po $10. Tie pinigai esą spausdinami New Yorke. Paskutiniais laikais jų buvę paskleista po visą Naująją Angliją.

Pagano pastatytas po $10,000 kaucija, o jo pagelbininkė po $2,500. Rytojaus dieną jiedu buvo atvesti į teismą, kad pasakytų, ar jiedu prisipažįsta kalti, ar ne. Pagano apsimetė durnium ir norėjo nuduoti, kad jis visai nežinąs, kame čia dalykas ir kam jį klausinėja. Kai jis lošė durniaus rolę, lyg ir nežinodamas ką atsakyti, tai jo pagelbininkė nustebino visą teismą sušukdama: "Ką jis užmušė? Ar prezidentą Rooseveltą?" Bet teisėjas liepė jai nutilti, nes tokiomis "gudrybėmis" ji čia nieko nelaimėsianti.

Galų gale abudu pasisakė esą "nekalti" ir buvo uždaryti už grotų.

Valdžia turi žinių, kad Pagano su savo merga yra atvežę į Bostoną jau $10,-000 netikrų pinigų. Jiedu parduoda tuos pinigus agentams, o tie juos skleidžia.

Bostono žydai vėl pradėjo rinkti pinigus saviškiams šelpti įvairiose pasaulio dalyse.

Reakcininkai persekioja mokytojus.

Romos katalikų kunigų kontroliuojama airių valdžia Massachusetts valstijoj labai persekioja pažangesnius mokytojus. Nelabai senai buvo įvestas įstatymas, kad kiekvienas mokytojas ir mokytoja prisiektų "ištikimybę vėliavai." Kelios dienos atgal viena mokytoja buvo prašalinta iš darbo vien dėl to, kad ji prisidėjo prie protesto demonstracijos dėl Čekoslovakijos skaldymo. Mokytojų taryba pareiškė: "Tu protestuoji prieš Hitlerį, reiškia, tu esi komunistė ir negali vaikų mokyklose mokinti. Darbo tau daugiau nėra." Už tą merginą užsistojo visa mokytojų sąjunga ir Civil Liberties komitetas, bet reakcinė mokyklų taryba nenusileidžia ir gana.

Dabar vėl vieno Bostono priemiesčio mokyklų valdyba pareikalavo, kad mokytojai pardavinėtų futbolo gėmės tikietus. Kai mokytojai atsisakė tai daryti, tai mokyklų valdyba pagrasino visus juos prašalinti iš darbo. Ir mokytojai turėjo nusileisti reakcinei diktaturai.

Politikierių kova su Harvardo universitetu.

Politikieriams varva seilės žiurint, kad Harvardo universitetas turi apie $164,-293,000 turto, už kurį nemoka jiems taksų. Todėl jie buvo pasiulę net atskirti jį nuo miesto. Pašiepdami politikierius, studentai anądien išsirikiavo kaip "Ziudetų vokiečiai" ir išėjo "okupuoti" Harvardo teritoriją. Vienas politikieris norėjo jų eiseną sustabdyti, tai jie jį apkulė. Laikraščiai iš to juokiasi ir siulo daryti "plebiscitą," kad nekiltų "karas."

Šį panedėlį Bostonas laukė kito uragano, kuris ėjo į šią pusę iš pietų. Bet, laimei, jis nuėjo į Atlanto vandenyną, Bostono nekliudęs.

WHIST PARTY.

Spalių 28 d., pėtnyčioje, rengia Dorchesterio Lietuvių Piliečių Kliubas, **Emery Hall,** 1436 Dorchester ave., prie Fields Corner. Pradžia 7:30 vakare. Geros dovanos bus duotos laimėtojams. Taipgi bus išleistas puikus radio setas. Muzika, šokiai ir kitokios linksmybės ligi vėlumos.

Visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. 15 centų įžanga.

Rengimo komisija.

Radio Programa.

Šeštadieny, Spalių 29, radio programa per stotį WORL, 8:00 val. ryte bus sekanti: (1) Dr. Jonas Repšis iš Cambridge paaiškins apie sveikatą. (2) Elena Repšienė ir Ona Turauskienė iš Cambridge, sudainuos duetų. (3) radio kontestas.

Spalių 30, sekmadieny radio programa per stotį WORL nuo 9:30 ryte. (1) Longin Buinio, Jr. orkestra iš Cambridge, Mass. (2) Šešios Birutės iš Bostono po vadovyste Valentinos Minkienės. **Steponas Minkus.**

JUOKŲ ir MASKARADŲ ŠOKIAI subatoje, Spalių-Oct. 29, nuo 8 vakare, **Lietuvių M. Žinyčios Svetainėj.** Tai bus vėlių bei velnių vakaras. Tie, kurie ateis su pasižymėtinom maskom ir geriausiais maskaradų aprėdalais, gaus brangias dovanas. Bus išdalyta $10.00 dovanomis ir laimėjimais. Gros gera orkestra. Turėsite smagų laiką.

Rengia Moterų Ratelis.

Tel. SOU 4115 Res. SOU 9714
BROADWAY FLORIST
Gėlės Visokiam Reikale
Mes specializuojam Vestuvių ir Šermenų Bukietais.
Veltui pristatom iki 20 mylių.
Savininkai:
A. Zardeskas, W. Zarnauskas.
323 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Musų Obalsis—TEISINGUMAS!
QUALITY UPHOLSTERING CO.
Lietuvių Įstaiga.
Darom rakandus ant užsakymų. Senus Sutaisom, Užtraukiam Naują Viršų, Naujai Perdirbam. Perdirbti Rakandai geresni už naujus. Visą darbą gvarantuojam. Kaina pigi. Duodam numokėjimais. Rakandus paimam ir pristatom į bile vietą Naujoj Anglijoj. Rašykit arba pašaukit.
Cor. ARTHUR ir INTERVALE ST.
MONTELLO, MASS.
Tel. Brockton 7718

CASPER'S BEAUTY SALON
83 L STREET, arti 4-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

A.M. Dambrauskas
Karpenteris, Pentorius
Ablenai taisau viską prie Namo Iš Lauko ir Viduje.
374 SILVER STREET,
SOUTH BOSTON, MASS.
SOUth Boston 0822
OFISAS: 315 E Street.

GEO. C. STUKAS
FOTOGRAFAS
DARO Portretų, Vestuvių, Grupi Paveikslus.
PADIDINA IR INFREMUOJA Paveikslai Aukštos Rušies.
453 Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 2029

NORWOODE STUDIA
681 WASHINGTON STREET
NORWOOD, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948.
RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica Plain, Mass.
Res. Tel. Jamaica 1028-M.

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324
MEDICINOS DAKTARAS
C. J. MIKOLAITIS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. KENmore 5807
Dr. Wm. D. Wheeler
SPECIALISTAS ODOS LIGŲ
Valandos: 2 iki 5 po pietų.
452 BEACON STREET, BOSTON, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132
Dr. Joseph A. Gaidis
OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 5,
nuo 7 iki 9.
Seredom 9 iki 12
ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžinu šviesą. Išegzaminuoju ir priskiriu akinius.
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVYS
OPTOMETRISTAS
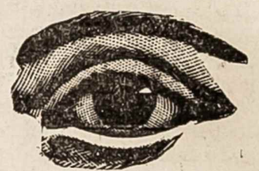
Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius, kreivas akis atitiesinu ir abblyopiškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. University 9466
Dr. Susan Glodienes-Curry
LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(PRIE CENTRAL SKVĖRO)
CAMBRIDGE, MASS.

LIETUVIŠKA
APTIEKA
SO. BOSTONE
HENRY CABIT
Reg. Pharm.
100 Dorchester Street
SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiura, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Telephone
So. Boston 1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekais.
Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbysčių.
Peter Trečiokas ir Joe Kapočiunas — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.
SO. BOSTON, MASS.

Rašomos Mašinelės

UNDERWOOD TYPEWRITER

Geriausios rušies, su gražiu baksu, paranku nešti kur tik nori. Mokiniam labai reikalingos, nes daug palengvina darbo moksle. Dabar išėjo visai naujas, vadinamas "Students' Model."

Kaina su visais parankumais tik $42.50, seniau buvo $54.50.

Galite gaut ant lengvų išmokėjimų. Taigi nelaukit nieko, užsisakykit tuojaus.

PARDUODAM, MAINOM, TAISOM:

Laikrodžius, Žiedus, Akinius, Radios, Šaldytuvus, Skalbiamas Mašinas, viskas geriausių Kompanijų. Kainos musų prieinamiausios.

ROLAND KETVIRTIS & CO.
322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4649

Amerikiečių Grynaveislis

žaidingas iki Branduolio!

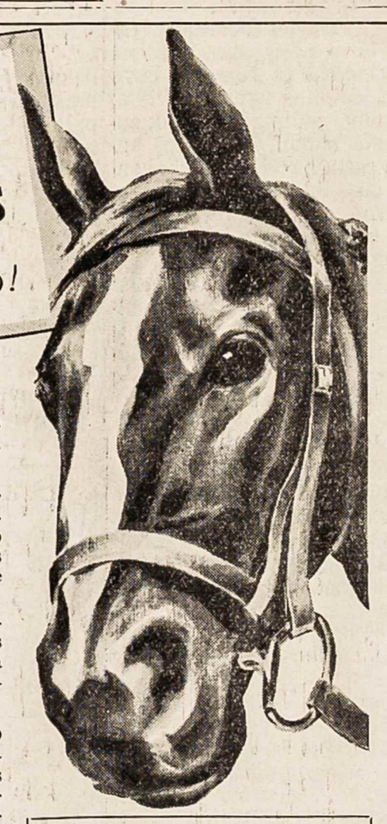

PERŽVELGIANT priesistorinius laikus arklys žymėtas ant visų užrašų kaipo artimas draugas, sėbras ir tarnas žmogui.

Sykiu su žmogum jis lygiai dalinosi pergales ir pralaimėjimus civilizacijos pirmineigoj. Militaristinėje veikmėje arklys išlaikė širdies sujudžio vietą. Pažymėtinas žmogaus ir arklio puolimas mirčiai į nasrus laike karo Krimejoj—"The Charge of the Light Brigade."

Pirmieji arkliai moderninės istorijos rekorduose šioj šaly atsirado su Conquistadoriais Cortes vadovybėj ir jųjų paveldėjai atsižymėję skaisčia veikme išnaudojimui ir išvystymui Vakarų Pasaulio.

Amerikiečiai Indijonai iš pradžių bijojo šito naujo gyvulio, bet greitai suprato jo naudą ir ištikimumą. Transportacijai ir susisiekimams jis buvo neapeinamas Amerikos Kolonistams ir per sekantį periodą prieš išsivystymą garlaivių ir garvežių.

Neatsižvelgiant linkmės į visiškai motorizuotos gadynės šiandien yra daugiau arklių šioj šaly negu bent kada jos istorijoj—ačiu lenktynėms!

SUFFOLK DOWNS per keturius metus jo gyvavimo yra nusistatęs ateity remt geriausius nusistatymus Grynaveislių arklių lenktynėms. Ji užima tikrai įvertinamą vietą lenktyniavime šioj šaly; IŠ LENKTYNIŲ GAUNAMA VIRŠ 54% VALSTIJAI PAGALBAI SENIEMS PILIEČIAMS. Prižadėkit Jusų teisėtumą, interesą ir ištikimumą nuolatiniam pagerinimui Grynaveislių arklių auginimui BALSUOJANT YES, ANT REFERENDUMO NUMERIO 4, BALSAVIMO DIENOJE, LAPKRIČIO-NOVEMBER 8.

Ką *Suffolk Downs* yra padaręs *Suffolk Countey*
Bostonui — Chelsea — Revere
Winthrop
1935—1938
TAKSAI — ALGOS, VIETINĖS IŠLAIDOS
$5,208,264.00
Seniems Pašalpa
$866,532.00
SUFFOLK COUNTĖS DALIS ĮMOKĖTA Į MASS. GENERALINĮ FONDĄ
$480,000.00
EASTERN RACING ASS'N
V. C. Bruce Wetmore, Treas.
61 Burroughs St., Jamaica Plain

BALSUOKITE "YES" ARKLIŲ LENKTYNĖMS

1. Shall the Pari-Mutuel System of betting on licensed horse races be permitted in this County? YES X / NO